

Podstawowe problemy gospodarki narodowej w roku 1962

Dokończenie skrótu referatu Biura Politycznego KC PZPR na IX Plenum KC

VI. Zadania w dziedzinie gospodarki materiałowej

1. O obniżenie materiałowych kosztów produkcji

Jednym z najważniejszych zadań w gospodarce narodowej w najbliższych latach jest uporządkowanie gospodarki materiałami i surowcami, bardziej efektywne i oszczędne zużywanie materiałów i surowców, poważne obniżenie kosztów materiałowych produkcji.

W bieżącej 5-lacie w samym tylko przemyśle powinniśmy zaoszczędzić surowców i materiałów ogólnej wartości około 28 mld. zł.

W r. 1962 przemysł powinien wyprodukować 3,4 mld. zł przez obniżkę kosztów materiałowych.

Koszty materiałowe stanowią w naszym przemyśle około 70 proc. kosztów własnych produkcji.

Rezerwy i możliwości oszczędzania materiałów, surowców i energii istnieją we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej, we wszystkich przedsiębiorstwach, są one jednak szczególnie duże i widoczne w najbardziej materiałochłonnych i najbardziej energochłonnych gałęziach przemysłu, jakimi są przemysł ciężki, chemiczny, lekki i spożywczy. Warto przypomnieć, że obniżenie zużycia surowców i materiałów tylko o 1 proc. przyniosłoby, dla przykładu, w przemyśle ciężkim przy poziomie produkcji 1961 r. — 1 mld. zł oszczędności, w chemicznym około 300 mln. zł.

Dokonane przez fachowców obliczenia wykazują możliwość zużycia na zaplanowaną w 5-lacie produkcję o 2 mln. ton stali mniej, niż to wynika z zapotrzebowania, pod warunkiem realizacji zaplanowanych zamierzeń postępu technicznego w przemysłach zużywających stal.

Węgiel i stal są to dwa podstawowe surowce w naszej gospodarce narodowej. Inwestycje górnicze, energetyczne i hutnicze są wysoce kosztowne. Dla przykładu: wybudowanie kopalni węgla kamiennego o rocznym wydobyciu 3 mln. ton i elektrowni, która by ten węgiel spalała kosztuje tyle, że można by za te środki zbudować ok. 20 fabryk maszyn, zdolnych do wyprodukowania po 4.400 ton obrabiarek i 12 tys. ton odlewów rocznie lub około 130 tys. izb mieszkalnych.

Jeśli więc nie zapanuje w naszej gospodarce narodowej powszechny reżim oszczędności węgla i stali, jeśli nie wykorzystamy możliwości, jakie stwarza w tej dziedzinie nowa technika — to mimo dużych środków, które wydajemy na rozwój bazy surowcowo-energetycznej, nie będziemy w stanie zaspokoić wszystkich potrzeb w zakresie paliwa, energii i stali.

To samo dotyczy, często w jeszcze ostrzejszym stopniu, wielu importowanych surowców i materiałów deficytowych, na ogół trudno dostępnych.

2. Drogi postępu w gospodarce materiałowej

Dotychczasowe tempo likwidacji marnotrawstwa surowców, materiałów i energii, tempo i zasięg porządkowania gospodarki materiałowej i wdrażania reżimu oszczędności są wysoce niezadowolające.

Chodzi o to, aby ofensywa porządkująca gospodarkę materiałową ruszyła szerszym frontem, aby już w r. 1962 dokonać zasadniczego przełomu w tej dziedzinie.

Podstawowym źródłem rezerw surowców i materiałów jest postęp techniczny i racjonalna eksploatacja.

Stosowanie nowoczesnych metod i wzorów obliczeń wytrzymałościowych pozwala

obniżyć ciężar konstrukcji stalowych o 10—12 proc. Stosowanie stali o wyższej wytrzymałości, profili oszczędnościowych — pozwala na zmniejszenie ciężaru wyrobów o 10—20 proc.

Wielkie możliwości oszczędzania kryją się w zastępowaniu obróbki skrawaniem przez precyzyjną obróbkę plastyczną i precyzyjne odlewanie, w stosowaniu tworzyw syntetycznych i materiałów zastępczych — łatwiej dostępnych.

Przed naszym przemysłem maszynowym stoi zadanie wycofania w latach 1961—1965 nadmiernie materiałochłonnych i przestarzałych konstrukcji podstawowych produktów i zastąpienia ich przez nowoczesne konstrukcje o wskaźnikach ciężaru na poziomie produkcyjnych współczesnych osiągnięć w świecie. Nasze hutnictwo zobowiązało się tylko drogą zwiększenia zużycia wyrobów walcowanych z wlewką osiągnąć w jednym tylko r. 1965 około 100 tys. ton dodatkowych wyrobów.

Nasz przemysł chemiczny zobowiązał się w latach bieżącej 5-latki osiągnąć wskaźniki zużycia surowców i materiałów na poziomie światowym. Obecnie wskaźniki zużycia są na ogół wyższe od osiągnięć w produkcyjnych pod tym względem krajach o 3 do 10 proc.

Na marginesie tej sprawy należy zwrócić uwagę na coraz bardziej pilną potrzebę wzmocnienia zakładowych komórek przygotowania produktów (biur konstrukcyjnych i technologicznych, laboratoriów) i skierowania do tej pracy najlepszych sił technicznych.

3. Organizacja gospodarki materiałowej

Nie jest jeszcze uporządkowany podstawowy problem — problem norm zużycia surowców, materiałów i energii. W przemyśle maszynowym 80 proc. norm wymaga aktualizacji.

Wiele zakładów nie prowadzi nawet wstępnej kontroli rozchodu materiałów przy wydawaniu ich z magazynów. Sprzyja to niegospodarnemu i marnotrawnemu zużyciu, a w niektórych przypadkach stwarza nawet warunki do nadużyć i tzw. przecieków materiałowych.

Wiele do życzenia przedstawia gospodarka magazynowa w większości przedsiębiorstw. Zaniebaga się przeprowadzanie kontroli ilościowej i jakościowej otrzymanych z zewnątrz surowców, materiałów i półfabrykatów. Nie brak faktów niewłaściwego przechowywania materiałów.

Dość powszechnie występuje w przedsiębiorstwach „chomikowanie” materiałów. Zbędne zapasy, nieprzydatne do aktualnej produkcji, są znaczące.

Należy wprowadzić do planowania zaopatrzenia i sprawozdawczości, szczególnie w przetwórstwie metali, bardziej ścisłe wskaźniki zużycia materiałów, odnosząc je do zadań produkcji wyrażonych w tonach, a nie tylko w wartości. Pozwoli to bardziej zbliżyć plan zaopatrzenia do faktycznych potrzeb.

Usprawnienia i uporządkowanie wymaga organizacja zaopatrzenia, a w szczególności praca aparatu zaopatrzenia i zbytu wszystkich przedsiębiorstw.

Należy podnieść odpowiedzialność central zbytu za sprawne zaopatrywanie odbiorców.

Trzeba wyposażyć centrale zbytu w niezbędne zapasy materiałowe i zapewnić koncentrację zapasów w aparacie zbytu po to, aby można było łatwiej manewrować zapasami.

Trzeba analizować i stale usprawniać działanie bodźców materialnych, płac, premii,

cen tak, aby zachęcały do oszczędzania surowców, materiałów i energii, do podnoszenia jakości produkcji, do zastępowania deficytowych i trudno dostępnych surowców i materiałów przez surowce i materiały łatwiej dostępne.

4. Porządkowanie gospodarki materiałowej w przedsiębiorstwie

Należy rozpocząć i prowadzić we wszystkich zakładach pracy działalność zmierzającą do uporządkowania gospodarki materiałowej oraz dokonania na bazie tej pracy powszechnego przeglądu i aktualizacji norm i wskaźników zużycia materiałów, surowców, paliw i energii (norm zużycia lub ubytku).

Rzetelna i wszechstronna i wnikliwa analiza powinna wykryć wszystkie rezerwy, niedociągnięcia, wskazać na wszystkie miejsca i źródła marnotrawstwa i niegospodarności, ujawnić wszystkie możliwości oszczędzania oraz barier racjonalnego użytkowania materiałów i surowców.

W wyniku analizy i przeglądu rezerw we wszystkich za-

kładach zostanie opracowany program działania, zawierający spis przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych zabezpieczających obniżkę zużycia materiałów i surowców.

We wszystkich zakładach trzeba opracować nowe normy i wskaźniki zużycia surowców, materiałów i paliw (normy zużycia, normy ubytku) oparte na stanie techniczno-organizacyjnym, jaki będzie osiągnięty w przedsiębiorstwie po realizacji wszystkich zamierzeń technicznych i organizacyjnych zawartych w programie działania.

Powodzenie tej powszechnej i wszechstronnej działalności porządkującej gospodarkę materiałową w przedsiębiorstwach zależy oczywiście od aktywnego udziału załóg. Należy dotrzeć do całej załogi z odpowiednią informacją o stanie gospodarki materiałowej w przedsiębiorstwie, o źródłach marnotrawstwa i możliwościach oszczędzania, o osiągnięciach w kraju i za granicą. Należy umożliwić wszystkim członkom załogi zabranie głosu, krytykę i wnioskowanie w sprawie, która wszystkich obchodzi, na którą wszyscy wpływają.

VII. O przyspieszenie prac w dziedzinie rozwoju techniki

W okresie lat 1960—1961 główne zmiany związane z realizacją uchwał IV Plenum KC dotyczyły zagadnień organizacji, planowania i koordynacji w działaniu centralnych instytucji państwowych. Zresztą nawet w tej dziedzinie nie osiągnięto w pełni zamierzonych wyników; nastąpiły zahamowania i opóźnienia w przygotowaniu ważnych aktów prawnych i faktycznym uruchomieniu koordynacji badań naukowych.

Program konsekwentnej realizacji uchwał IV Plenum w 1962 r. powinien zawierać m.in. następujące istotne wytyczne:

zapewnić szybszy postęp w produkcji urządzeń z zakresu tzw. małej mechanizacji; uruchomić we wszystkich przedsiębiorstwach prace nad obliczaniem efektywności ekonomicznej planowanych zamierzeń w dziedzinie rozwoju techniki i ustalać na tej podstawie prawidłowy wybór kierunków i kolejności realizacji zadań naukowo-badawczych i doświadczalnych, opracowań konstrukcyjnych i technologicznych; zapewnić intensywne przygotowania i realizację przedsięwzięć technicznych, których zastosowanie obniży zużycie materiałów lub poprawi ich jakość;

we wszystkich jednostkach badawczych, projektowych i konstrukcyjnych, w resortach, przedsiębiorstwach i przedsiębiorstwach postawić na pierwszym miejscu sprawy środków organizacyjnych i de cyzji kadrowych, które zapewniają terminowe zakończenie prac konstrukcyjnych i uruchomienie produkcji nowych maszyn i urządzeń, terminowe zakończenie prac badawczych i doświadczalnych i zastosowanie w praktyce nowych procesów technologicznych.

Zapoczątkowany po IV Plenum proces tworzenia przyzakładowych biur konstrukcyjnych, laboratoriów badań, ośrodków informacji techniczno-ekonomicznej, ośrodków normalizacyjnych, biur technologicznych itp. należy przyspieszyć w 1962 r.

Korzystanie z informacji techniczno-ekonomicznej stać się musi obowiązkiem wszystkich kadr kierowniczych, wszystkich pracowników nauki i techniki, całego kierownictwa gospodarczego. W szczególności wykonać należy w pełni zalecenia IV Plenum i III Zjazdu PZPR dotyczące systematycznego porównywania wskaźników techniczno-ekonomicznych naszych zakładów z odpowiednimi przedsiębiorstwami w produkcyjnych pod względem techniki krajach.

Doświadczenie wykazuje, że stosowane dotychczas bodźce ekonomiczne i metody koordynacji w dziedzinie nowej techniki nie dają należytych wyników. Nowa produkcja musi zapewnić zakładowi większe korzyści niż dotychczasowa.

Fundusz Postępu Technicznego spełnił pozytywną rolę, należy jednak rozważyć ce-

łowość dalszego rozszerzenia źródeł finansowania prac nad nową techniką bezpośrednio w przedsiębiorstwach.

Dotychczasowe doświadczenia wykazują mimo to, że nawet w ramach obecnego układu stosunków finansowych i organizacyjnych można było i należało osiągnąć znacznie lepsze wyniki. Świadczy o tym najlepiej porównanie osiągnięć produkcyjnych przedsiębiorstw z niedociągnięciami i opóźnieniami w przedsiębiorstwach, które pod względem wielkości i wyposażenia technicznego miały podobne warunki i możliwości.

Adaptację dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej silników okrętowych wg licencji Sulzera zakończono w 1960 r.; w 1961 r. wykonano prototyp, w 1962 r. przewiduje się już produkcję serii. Silnik polskiej konstrukcji D-55 opracowano w ciągu jednego roku i w następnym roku wykonano już udany prototyp silnika 9-cylindrowego. Projekt drobnicowca motorowego B-43 o wyporności 12.300 DWT powstał w br., wodowanie następuje w tymże roku, do eksploatacji statek zostanie oddany w 1962 r. Akcje opracowania i wprowadzenia linii zmechanizowanej do automatycznego spawania bocznych ścian węglarek „Pafawag” zapoczątkował wspólnie z Instytutem Spawalnictwa w 1959 r., a w 1961 r. uruchomiono już linię na skalę przemysłową.

Niestety, znacznie dłuższa jest litania przewlekłych pracowań i uruchomień.

Od przeszło trzech lat trwa już prace konstrukcyjne i badania prototypowe silnika górnopodowego do samochodu „Warszawa”, a dopiero na 1962 r. przewidziane jest uruchomienie pierwszej serii. W 1956 r. powierzone Zakładom T-2 i Instytutowi Teleradiotechnicznemu opracowanie produkcji unowocześnionych central telefonicznych między miastowych. Uruchomienie pierwszej centrali spodziewane jest dopiero w lutym 1962 roku, a dwóch następnych do piero w 1963 r.

Wieloletnie są opóźnienia w przygotowaniu i uruchomieniu produkcji silników spalinych do trakcji asmochovej i ciągnikowej, uruchamiania produkcji oszczędnościowych profili w hutnictwie, uruchamiania wielu maszyn budowlanych i dla przemysłu spożywczego, urządzeń dla przemysłu chemicznego itd.

Zaniebań i opóźnień w tak ważnej dziedzinie nie można traktować jako temat mniej istotny niż osiągnięcia w uzyskaniu planowej ilości i

wartości produkcji. Chodzi o trwałą zmianę w systemie i stylu pracy, która ma zapewnić równie wielką uwagę i opiekę pracom badawczym, doświadczalnym, przygotowa-

niom do wprowadzania nowych konstrukcji i procesów technologicznych, jaką okazano dotychczas zadaniom bieżącej realizacji planów produkcyjnych i finansowych.

VIII. Zadania instancji i organizacji partyjnych

W ostatnich latach instancje i organizacje partyjne koncentrowały swą działalność przede wszystkim na porządkowaniu gospodarki narodowej. W ostatnich 2 latach w polu działania organizacji i instancji partyjnych znalazły się tak doniosłe sprawy, jak rewizja założeń i projektów inwestycyjnych, aktywizacja eksportu oraz wprowadzenie technicznie uzasadnionych norm pracy w całym przemyśle maszynowym. Uporczywa praca Partii zaktywizowała administrację gospodarczą, ożywiła stowarzyszenia inżynierów i techników, związki zawodowe i samorządy robotnicze, zmobilizowała rzesze ludzi pracy i przyniosła poważny wzrost wydajności we wszystkich gałęziach przemysłu.

Jednakże szereg uchwał KC zrealizowano połowicznie, za dawał się częściowymi rezultatami. Przykładem może być akcja wprowadzenia norm technicznie uzasadnionych w przemyśle maszynowym. Nie we wszystkich zakładach administracja, organa samorządu robotniczego i organizacje partyjne zabrały się o lepszą organizację pracy, o usprawnienia techniczne i przestrzeganie reżimu technologicznego. Są na wet wypadki wycofywania się z wprowadzonych już, w pełni uzasadnionych usprawnień i powrotu do poprzedniego, złego stanu organizacji pracy.

Poważnym mankamentem przeprowadzonej reformy norm pracy był niedostateczny udział załóg w opracowywaniu planów przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych. W niektórych zakładach plany te nie były nawet znane załogom.

Wszystkie te doświadczenia powinny być wzięte pod uwagę w dalszej pracy nad powszechnym wprowadzeniem w przemyśle norm technicznie uzasadnionych. Organizacje partyjne nie mogą dopuścić, aby uciekano się do formalnego wprowadzenia tych norm.

Ogromne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania całej gospodarki ma — jak wiadomo — kooperacja. Mimo pewnej poprawy, obecny stan w tej dziedzinie nie jest jeszcze zadowolający. Trzeba stwierdzić, że instancje i organizacje partyjne nie zaw sze zdają sobie sprawę ze znaczenia tej kwestii.

O pretensjach wobec dostawców pamięta się najczęściej doskonale, ale swoich własnych zobowiązań wobec odbiorców nie wykonuje się w pełni. Instancje i organizacje partyjne powinny kontrolować realizację umów kooperacyjnych, analizować bieżące prace administracji przedsiębiorstw w tej dziedzinie, inspirować i przygotowywać spotkania przedstawicieli załóg kooperujących ze sobą zakładów.

Praca organizacji partyjnych w zakresie lepszego wykorzystania dla gospodarki narodowej ogromnych rezerw tkwiących w usprawnieniu procesu inwestycyjnego znalazła praktyczny wyraz przede wszystkim w kampanii rewizji inwestycji. Obecnie trzeba zrobić następny krok naprzód i podjąć walkę o oszczędne gospodarowanie środkami przeznaczonymi na inwestycje, o skrócenie cyklu inwestycyjnego i terminowe oddawanie obiektów do użytku oraz osiągnięcie pełnej zdolności produkcyjnej w przewidzianym terminie. Instancje partyjne powinny inicjować spotkania i dyskusje pomiędzy projektantami, wykonawcami, inwestorami i dostawcami, troszczyć się przy tym o społeczną ocenę i publiczną kontrolę powziętych postanowień.

Zadania organizacji partyjnych w dziedzinie porządkowania gospodarki materiałowej polegają nie tylko na inspirowaniu, kontrolowaniu i organizowaniu tej pracy. Zadania te polegają również na wytworzeniu atmosfery powszechnej walki z marnotrawstwem, atmosfery poszukiwania takich rozwiązań, które dawałyby jak najlepsze efekty w zakresie oszczędnego zużycia materiałów i surowców.

Trzeba, aby instancje i organizacje partyjne dokładnie i wnikliwie orientowały się w faktycznej sytuacji na oddziale gospodarki surowcami, materiałami i energią w danym przedsiębiorstwie, w gałęzi przemysłu, w danym mieście i w województwie; aby wiedziały, gdzie są główne źródła marnotrawstwa i niegospodarności, jakie istnieją rezerwy i możliwości oszczędzania, co można i należy przedsięwziąć, aby te oszczędności uzyskały.

W celu wykrywania rezerw oszczędności materiałów i surowców, ustalania norm zużycia, we wszystkich przedsiębiorstwach zostaną powołane zespoły koordynacyjne. Organizacje partyjne powinny zapewnić właściwy dobór ludzi do tych zespołów, stać się duszą tej pracy.

Dla wykonania omówionych zadań w dziedzinie gospodarki narodowej niezbędne jest pobudzenie aktywności całych załóg i pełne zaangażowanie w ich realizację instancji i organizacji partyjnych.

Partia nasza uważa, że najbardziej właściwą formą udziału załóg w zarządzaniu najlepszą formą kształtowania odpowiedzialności załóg za rozwój zakładu i całej gospodarki narodowej, a także budzenia inicjatywy produkcyjnej jest systematyczna działalność wszystkich organów samorządu robotniczego.

Instytucja samorządu robotniczego umocniła się i okrzepła, zdobyła sobie w pełni prawo obywatelstwa. Zakres pracy samorządu robotniczego rozszerzył się, skuteczność jego działania wzrosła. Organa samorządów robotniczych w przytłaczającej większości zdały pomyślny egzamin z umiejętności kojarzenia interesów własnego zakładu i jego załogi z interesami całej gospodarki narodowej, a w szczególności ulepszenia gospodarki zasobami siły roboczej, opracowanie planów rozwoju techniki, rewizji założeń inwestycyjnych, w zakresie poprawy jakości produkcji, w przygotowanie warunków organizacyjno-technicznych do wprowadzania norm technicznie uzasadnionych w przemyśle maszynowym.

W praktyce działania samorządu robotniczego wyrósł szeroki, blisko 300-tysięczny aktyw gospodarczo-polityczny złożony z członków partii i bezpartyjnych, z robotników i inżynierów, stanowiących po ważną siłę społeczną w przedsiębiorstwach. Jest sprawą nader istotną, aby energia, inicjatywa i doświadczenie tego aktywu były właściwie użyte, aby wszystkie ogniska partii, związków zawodowych i administracji doceniali i uznawali w praktyce rolę samorządu i wykorzystywali możliwości, tkwiące w należytym kierowaniu jego działalnością.

Jednakże w praktyce, zwłaszcza w ciągu ostatniego roku, występują często fakty niedoceniania i obniżania roli samorządu robotniczego.

Szereg organizacji i komitetów partyjnych w zakładach wykazuje w praktycznej działalności tendencje do zastępowania względnie dublowania organów samorządu robotniczego. Wiele spraw życia fabrycznego, które powinny być omawiane z szerszym gronem partyjnego i bezpartyjnego aktywu, załatwiane jest wyłącznie w kregu administracji.

(Dokończenie na str. 3)

Sprawozdanie delegacji PZPR na XXII Zjazd KPZR wygłoszone przez Władysława Gomułkę na IX Plenum KC PZPR

(Skrót)

Niezmiennie doniosłe znaczenie XXII Zjazdu KPZR wyraża się przede wszystkim w tym, że po raz pierwszy w historii międzynarodowego ruchu robotniczego opracowany został program zbudowania społeczeństwa komunistycznego, program zbudowania w okresie najbliższych 20 lat materialno-technicznej bazy komunizmu w Związku Radzieckim. Nie może ulegać wątpliwości, że w miarę realizacji tego programu potęgować się będzie oddziaływanie i rozsze-

zanie idei socjalizmu i komunizmu na międzynarodową klasę robotniczą, na ludzi pracy we wszystkich krajach, że wywrze on przemożny wpływ na kształtowanie się i na dynamikę rozwoju historycznego ludzkości.

Nowe w uchwalonym Programie KPZR jest to, że wskazano w nim jak praktycznie odbywać się będzie przechodzenie od socjalizmu do komunizmu, a ściślej mówiąc do pierwszej fazy komunizmu i jakie zmiany w stosunkach społecznych będą temu towarzyszyć.

Główne zadanie — budowa materialno-technicznej bazy komunizmu

Budowa komunizmu — to przede wszystkim budowa jego materialno-technicznej bazy produkcyjnej. Warto więc przypomnieć o podstawowych zadaniach, jakie stawia Program KPZR w tym zakresie. Związek Radziecki już dzisiaj zajmuje drugie miejsce w świecie w dziedzinie produkcji. Jego produkcja przemy-

słowa stanowi obecnie około 60 proc. globalnej produkcji przemysłu największego państwa kapitalistycznego, tj. Stanów Zjednoczonych. Za lat 20 przemysł Związku Radzieckiego wytwarzać będzie prawie 2 razy większą masę produkcji, niż obecnie wytwarza ją wszystkie wysoko rozwinięte pod względem przemysłu-

wym kraje kapitalistyczne i kraje słabo uprzemysłowane przynależne do światowego systemu kapitalistycznego.

Program KPZR przewiduje, że pod koniec pierwszego 10-lecia wydajność pracy w przemyśle wzrośnie przeszło dwukrotnie, a w r. 1980 powinna być 4—4,5 raza większa niż obecnie.

Globalnie produkcja rolna do r. 1970 wzrośnie około dwa i półkrotnie, a do r. 1980 trzy i półkrotnie.

Program zakłada przeprowadzenie w rolnictwie gruntownej technicznej rekonstrukcji i szybkiej elektryfikacji, zastosowanie kompleksowej mechanizacji wszystkich prac w gospodarstwach rolnych — kolchozach i sowchozach.

Cała dotychczasowa praktyka potwierdza, że plany rozwoju Związku Radzieckiego są w pełni realne. Nie kwestionują tego obecnie nawet burżuazyjni ekonomiści.

W miarę powstawania materialno-technicznej bazy komunizmu wzrastać będzie dostatek i dobrobyt narodu radzieckiego. W okresie pierwszego 10-lecia realne dochody wszystkich robotników i pracowników umysłowych, z uwzględnieniem funduszy społecznych, wzrosną średnio prawie dwukrotnie, a kolchozników ponad dwa razy, zaś w ciągu 20 lat realne dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca wzrosną średnio trzy i pół raza, w tym kolchozników przeszło 4-krotnie. Do r. 1970 zostanie wprowadzony 6-godzinny dzień pracy, a dla pracowników zatrudnionych pod ziemią i przy produkcji skomplikowanej dla zdrowia — 5-godzinny dzień pracy. W drugim 10-leciu czas pracy ulegnie dalszemu zmniejszeniu. Równocześnie będzie się zwiększać okres corocznych płatnych urlopów do 3 tygodni, następnie zaś do miesiąca, przy czym urlopami zostaną stopniowo objęci również kolchoźnicy. Korzystanie z sanatorium będzie bezpłatne. Do 1970 r. zostanie rozwiązany problem braku mieszkań, a w drugim 10-leciu budownictwo mieszkaniowe rozwinię się do tego stopnia, że można będzie zapewnić każdej rodzinie wygodne mieszkanie, odpowiadające wymogom higieny i kultury. W tym okresie zostanie stopniowo zniesione komorne i korzystanie z mieszkań będzie bezpłatne, jak również zniesione zostaną opłaty za korzystanie z komunikacji miejskiej, a pod koniec drugiego 10-lecia znikną także opłaty za gaz, wodę i ogrzewanie mieszkań.

Wzrosną wysoko fundusze społeczne przeznaczone na poprawę warunków bytowych rodzin, sytuacji kobiet, utrzymywanie dzieci i ludzi niezdolnych do pracy. Stworzy się warunki ku temu, aby „każda rodzina — o ile sobie tego życzy — miała możliwość bezpłatnie utrzymywać dzieci i młodzież w wieku szkolnym” w zakładach opieki nad dziećmi.

„Organy państwowe, związki zawodowe i kolchozy w miarę jak w ciągu 20-lecia wzrastać będzie dochód narodowy, stopniowo brać będą na siebie materiały zaopatrzenie wszystkich obywateli, którzy utracili zdolność do pracy z powodu starości, lub wskutek inwalidztwa. Zasiłki chorobowe, lub z tytułu utraty zdolności do pracy i renty starcze rozciągnięte się na kolchozników; wysokość rent starczych zostanie podniesiona”.

W wyniku zbudowania materialno-technicznej bazy ko-

munistycznej gospodarka radziecka pod koniec drugiego 10-lecia wytwarzać będzie taką obfitość dóbr materialnych, która umożliwi społeczeństwu radzieckiemu wkroczenie w etap realizacji komunistycznej zasady podziału — każdemu według jego potrzeb. Pełne za stosowanie tej zasady stanie się możliwe w następnym okresie, w rezultacie dalszej rozbudowy sił twórczych.

Szeroko rozwijać się będzie proces niwelacji różnic między młastem i wsią, a następnie znikną też różnice między pracą fizyczną i umysłową. Ukształtuje się z czasem zespolone, bezklasowe, wszechstronnie wykształcone i wysoko ideowe społeczeństwo komunistyczne, w którym obowiązkiem pracy, według zdolności, stanie się wewnętrzna potrzebą każdego człowieka.

Uchwalony na XXII Zjeździe nowy program KPZR, nazwany trafnie współczesnym manifestem komunistycznym ma wydzwięk podwójny. Nakreślając gigantyczny plan budowy materialno-technicznej bazy komunizmu w ciągu dwóch dziesiętlat lat zwiastuje on zwycięstwo komunizmu w Związku Radzieckim, a zarazem ostateczne zwycięstwo światowego systemu socjalistycznego w pokojowym współzawodnictwie ze światem kapitalistycznym. O możliwościach zwycięstwa socjalizmu nad kapitalizmem na drodze pokojowego współzawodnictwa mówił jeszcze w sposób ogólny Lenin. Ta niezmiennie doniosła teza nie jest więc nową w programie KPZR. Nowe jest to, że program KPZR określa, w jakim czasie Związek Radziecki na drodze pokojowego współzawodnictwa wypierze pod względem ekonomicznym najbardziej rozwinięte kraje kapitalistyczne, zwłaszcza USA. Obecnie perspektywa jest jasna, co ma wielkie znaczenie dla całego międzynarodowego ruchu komunistycznego. Analizy obliczenia wykazują, że już w r. 1970 Związek Radziecki, realizując wskaźniki zawarte w programie KPZR, wypierze Stany Zjednoczone w dziedzinie produkcji przemysłowej mniej więcej półtorakrotnie przy uwzględnieniu dotychczasowego tempa rozwoju przemysłu amerykańskiego, a do roku 1980 globalna produkcja przemysłu radzieckiego przeżyje wyższy poziom produkcji amerykańskiej ok. 3,5 raza przy założeniu, że Stany Zjednoczone w ciągu najbliższych 20 lat rozbudują potencjał produkcyjny swego przemysłu prawie dwukrotnie.

Za słusznoscia tych obliczeń przemawiają zarówno dotychczasowe wyniki współzawodnictwa światowego systemu socjalistycznego z gospodarką świata kapitalistycznego, jak i tempo rozwoju uzyskiwane przez Związek Radziecki oraz Stany Zjednoczone w okresie ostatnich lat. Ale nie tylko na dotychczasowych dysproporcjach w tempie rozwoju gospodarczego socjalizmu i kapitalizmu KPZR opiera swoje programowe założenia przewidujące 6-krotny wzrost produkcji przemysłowej i 5-krotny wzrost produkcji globalnej całej radzieckiej gospodarki narodowej w ciągu najbliższych 20 lat. Należy tu również uwzględnić postępującą milowymi krokami rewolucję naukowo-techniczną oraz możliwości wykorzystania jej do budowy dla przebudowy aparatu produkcyjnego w warunkach socjalizmu i kapitalizmu.

Realizacja leninowskiej teorii pokojowego współistnienia państw

W dotychczasowym i perspektywnym rozwoju ekonomiki Związku Radzieckiego i całej wspólnoty państw socjalistycznych leży klucz do zrozumienia leninowskiej idei pokojowego współistnienia państw, idei, która znalazła obecnie swój wyraz na kartach programu KPZR i która przyswieca państwom socja-

lizmem w pokojowym współzawodnictwie obydwu systemów społecznych. Jeśli zachodzi tu sprzeczność to tylko taka, jak między życiem a śmiercią. Ale ten rodzaj sprzeczności jest nie do rozwiązania. Ludzie umierają i ustroje społeczne odchodzą do historii. Pokojowe współistnienie państw oznacza eliminację wojny w stosunkach między nimi. Pokojowe współzawodnictwo między socjalizmem a kapitalizmem oparte jest na założeniu, że pod wpływem wszechstronnych osiągnięć socjalizmu i komunizmu każdy naród wybierze socjalistyczne formy życia, obali w swym kraju stary ustroj, drogą pokojową lub niepokojową dokona rewolucji socjalistycznej.

U podstaw programu KPZR i możliwości zbudowania w ciągu 20 lat materialno-technicznej bazy komunizmu leży pokój światowy, usilne dążenie do jego zapewnienia.

Wojny, które są nieodrodną cechą imperializmu przyspieszają rewolucję socjalistyczną, lecz bynajmniej jej nie warunkują. Socjalizm może zwyciężyć kapitalizm bez wojny, na drodze pokojowego współistnienia państw. Teza ta — wypływająca z marksistowsko-leninowskiej nauki o prawach rządzących rozwojem społecznym i coraz dobitniej potwierdzana przez praktykę budowy socjalizmu — nie jest jedyną przyczyną dla której obecnie państwa socjalistyczne i międzynarodowy ruch komunistyczny całą siłą przeciwstawiają się wojnie.

Krytyka grupy antypartyjnej wyrazem wielkiej siły KPZR

Uchwalenie nowego Programu i Statutu KPZR to niewątpliwie najważniejszy owoc pracy XXII Zjazdu. Wśród innych spraw, które wypłynęły na Zjeździe, wysuwa się na czoło sprawa nie nowa, sprawa, którą w skondensowanym skrócie myślowym nazywamy kultem jednostki. Jak wiemy, określone tym pojęciem wypaczenia idei socjalizmu miały miejsce w Związku Radzieckim za czasów Stalina i w mniejszym lub większym stopniu rutynowały na inne partie komunistyczne i robotnicze, zwłaszcza w krajach socjalistycznych.

KPZR zajmowała w przeszłości i zajmuje dzisiaj szczególne miejsce wśród wszystkich komunistycznych i robotniczych partii świata. Przede wszystkim dlatego, że kierowany przez nią Związek Radziecki jest główną siłą na swej epoki — epoki socjalizmu i komunizmu — głównym czynnikiem bezpieczeństwa wszystkich krajów socjalistycznych, główną zaporą na drodze imperialistycznych kna-wań wojennych.

Przodującą rolę KPZR w międzynarodowym ruchu komunistycznym i Związku Radzieckim w światowym systemie socjalistycznym nie zmienia i zmienić nie może fakt, że wśród chlubnych kart ich historii znalazła się również ciemna karta „kultu jednostki”. Krytyka, jakiej podano to zjawisko jeszcze przed 6 laty na XX Zjeździe KPZR i która znalazła kontynuację obecnie, na XXII Zjeździe KPZR przyczynia się nie tylko do wzmocnienia politycznych pozycji KPZR wśród innych partii komunistycznych i robotniczych, lecz jest jednocześnie wyrazem poczucia głębokiej odpowiedzialności kierownictwa KPZR za rolę, jaką obiektywnie odgrywa KPZR i Związek Radziecki w kształtowaniu linii generalnej międzynarodowego ruchu komunistycznego i polityki zewnętrznej państw obozu socjalistycznego.

Linia XX Zjazdu spotkała się w trakcie jej realizacji ze zdecydowanym sprzeciwem części Prezydium KC KPZR na czele z Mołotowem. Kaganowiczem i Malenkowem. Grupa ta zamierzała przywrócić w KPZR dawne, stalinowskie metody i praktyki organizacyjne, zawrócić KPZR z dro-

W dobie obecnej, w dobie ludobójczej broni termojądrowej i rakiet balistycznych, wojna stała się rzeczą nie do przyjęcia przez zdrowy umysł ludzki. Wojna straciła swój dawny sens. Z dwóch podstawowych elementów dawnej istoty wojny — zwycięstwa i klęski — wojna nuklearna pozbawiona jest elementu zwycięstwa, zachowując w sobie tylko element klęski, a mówiąc ściślej katastrofy, która byłaby udziałem całej ludzkości. Wojna nuklearna byłaby grobem dla setek milionów ludzi, dla całych narodów, zniszczyłaby wielowiekowy dorobek człowieka.

Wiek atomowy, który niesie w sobie wspaniałe perspektywy rozwoju ludzkości i straszliwe niebezpieczeństwo stworzenia historyczną konieczność pokojowego współistnienia państw, powszechnego i pełnego rozbrowienia, wyeliminowania wojny z życia ludzkości.

Zabezpieczeniu pokoju, zapobieżeniu agresji imperialistycznej służyły też przeprowadzone w Związku Radzieckim w czasie Zjazdu doświadczenia z nowymi rodzajami broni nuklearnej. Państwa imperialistyczne dokonują prób z bronią atomową, w celu przygotowania wojny, Związek Radziecki — w celu zachowania pokoju, w celu pokazania potencjalnym agresorom, że wojna jest dla nich zgubą. Z tego wypływa różnica naszego stanowiska w sprawie doświadczeń z bronią jądrową — przeprowadzanych przez Związek Radziecki oraz przez państwa imperialistyczne.

XXII Zjazd KPZR powrócił do tych spraw, potępił antypartyjną grupę nie dlatego, że — jak snują korespondenci pism burżuazyjnych — przedstawia ona niebezpieczeństwo dla partii — grupa ta nie posiada bowiem żadnego oparcia w KPZR — ani też nie dlatego, że istnieją rzekomo zamiary pociągnięcia tych ludzi do odpowiedzialności karno-sądowej — zamiarów takich nie ma. Krytykę grupy antypartyjnej należy widzieć w kontekście profilaktycznego uodpornienia KPZR na choroby z okresu kultu jednostki, w kontekście rozszerzania demokracji wewnątrzpartyjnej i stosowania leninowskich norm w życiu partii, w kontekście przeobrażenia, jakim ulegają metody pracy partii, w kierowaniu życiem publicznym i państwem radzieckim i jakim nadal będą ulegać w miarę postępów w budowie komunizmu, a także w kontekście znaczenia tej krytyki dla innych komunistycznych i robotniczych partii. Krytyka ta jest równocześnie wyrazem wielkiej siły KPZR.

XXII Zjazd podjął — jak wiadomo — uchwałę o przeniesieniu zwłok Stalina z Mauzoleum Lenina. Trumna ze zwłokami Stalina została złożona na cmentarzu kremlo-wskim obok grobów szczególnie zasłużonych działaczy partii i państwa radzieckiego. Uchwała ta jest prostą konsekwencją odsłonięcia przed opinią publiczną zbrodni, które miały miejsce za czasów Stalina i za które ponosi on moralną i polityczną odpowiedzialność. Nikt nie przekreśla imienia Stalina, jako wielkiego rewolucjonisty, ani jego zasług w walce partii i pracy narodu nad zbudowaniem socjalizmu w Związku Radzieckim. Jednak nie może usprawiedliwić i wymazać ogromu zła, jakie wyrządził socjalizmowi kult jego osoby, kult, którego powstaniu nie tylko się nie przeciwsta-

(Dokończenie na str. 4)

Podstawowe problemy gospodarki narodowej w roku 1962

(Dokończenie ze str. 2)

cyjnego i partyjnego kierownictwa względnie w komisjach powoływanych przez organizacje partyjne.

W br. rozpowszechnia się skądinąd pożyteczna praktyka organizowania w zakładach konferencji partyjno-technicznych, które — przy całej ich pożyteczności — zastępują organa samorządu i często pętają ich samodzielność inicjatywę.

Organizacje partyjne powinny ścieleć korzystać z doświadczeń bezpartyjnych działaczy samorządu robotniczego, czołowych wykwalifikowanych robotników i inżynierów oraz umiejętnie inspirować działalność samorządu.

W ramach sprawowania kontroli i nadzoru nad działalnością przedsiębiorstw, samorządy robotnicze powinny okazywać maksimum uwagi sprawie najbardziej właściwego podziału i wykorzystania środków przydzielonych do dyspozycji przedsiębiorstwa, a także prowadzić bezkompromisową walkę przeciwko marnotrawstwu i marnotrawstwu mienia społecznego. Winnych nadużyć należy stawiać pod pręgierz opinii załogi, wytwarzać odpowiedni klimat społeczny, który nie tylko wykluczałby ich ze społeczności fabrycznej, ale również stwarzał warunki umożliwiającej takie postępowanie. Odnosi się to również do zabezpieczenia jawnego, bardziej sprawiedliwego podziału wszelkiego rodzaju premii i nagród — w tym również premii z funduszu zakładowego, które powinny być uzasadnione rzeczywistymi konkretnymi osiągnięciami.

W walce o poprawę jakościowych wskaźników produkcji i usług, o wzrost wydajności i obniżenia kosztów materiałowych trzeba w pełni doceniać znaczenie współzawodnictwa pracy.

Jest niemałym osiągnięciem naszych załóg organizacji partyjnych, związkowych i młodzieżowych, że rozwinął się ruch przedowników produkcyjnych, a o tytuł Brygady Pracy Socjalistycznej walczy ponad 16 tys. brgad.

W pracy nad rozwojem współzawodnictwa należy unikać szablonów i schematów, nie ograniczać się do stawiania zadań jedynie ilościowych, uwzględniać konkretną sytuację przedsiębiorstw, wydziałów i odcinków produkcyjnych.

Zadania wysunięte przez obecne Plenum w dziedzinie rolnictwa nakładają na organizacje partyjne na wsi nowe i szersze obowiązki. Polityka partii na wsi stworzyła szerszą podstawę polityczną i społeczną dla owocnej działalności organizacji partyjnych

wśród mas chłopskich. Wyrazem tego jest stały wzrost liczby szeregow partyjnych na wsi, do których w ciągu ostatnich dwóch lat wstąpiło 52.620 chłopów, 15.740 robotników rolnych, a także 4.253 specjalistów rolnych.

Rozwijające się zespołowe formy gospodarowania — kółka rolnicze, spółki wodne, organizacje spółdzielcze itp. — stwarzają sprzyjające warunki dla konkretnej działalności partyjnej na wsi.

Rosnące szybko nakłady inwestycyjne państwowe i chłopskie, zwiększające się zaopatrzenie rolnictwa w środki na potrzeby bieżącej produkcji uwzględniane są w ogólnych planach państwowych. Jednakże o tym, na jakich terenach i do jakiej części gospodarstw skierowane mają być nakłady inwestycyjne czy inne środki zaopatrzenia decydują miejscowe władze terenowe.

Poprzez rady narodowe instancje partyjne mogą wywierać poważny wpływ na realizację w terenie polityki zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji.

VIII Plenum KC zwróciło uwagę na konieczność zwiększenia roli GRN w kierowaniu gospodarką rolną. GRN przystępują do opracowania planu na 1962 r. i 5-letnich programów gospodarczo-społecznego rozwoju gromad. Główną treścią tych programów i planów powinno być określenie środków, przy pomocy których lepiej można byłoby wykorzystać rezerwy istniejące w rolnictwie.

Wszystko to, nakładając nowe, trudne i odpowiedzialne zadania na wiejskie organizacje partyjne, na gromadzkie i powiatowe komitety, otwiera równocześnie przed nimi nowe możliwości działania i codziennego wpływu na sprawy, związane z produkcją w gospodarstwach chłopskich, nowe możliwości organizatorskiej pracy wśród chłopów.

Plenum nasze odbywamy w okresie kampanii sprawozdawczo-wyborczej w organizacjach partyjnych. Mamy przed sobą konferencje partyjne w wielkich zakładach pracy, zebrania wielu jeszcze wiejskich organizacji, konferencje powiatowe i miejskie, a następnie konferencje wojewódzkie. Wśród problemów ekonomicznych, którymi zajmować się będą organizacje i instancje partyjne na swych zebraniach i konferencjach, zadania wysunięte przez obecne Plenum powinny zająć miejsce czołowe i skupić na sobie uwagę całego aktywu. Rozstrzygną one bowiem o realizacji planu rozwoju gospodarki narodowej w 1962 r., co będzie miało zasadnicze znaczenie dla walki o wykonanie zadań całego planu 5-letniego.

Sprawozdanie delegacji PZPR na XXII Zjazd KPZR wygłoszone przez Władysława Gomułkę na IX Plenum KC PZPR

(Dokończenie ze str. 3)

wiał, lecz sam go pieczołowicie hodował.

Krytyka grupy antypartyjnej, powrót do sprawy kultu jednostki, odsłonięcie z trybuny XXII Zjazdu przed opinią publiczną szeregu zbrodni popełnionych w tym okresie, usunięcie trumny Stalina z Mauzoleum Lenina, krytyka przywódców Albańskiej Partii Pracy, wszystko to wywołało głęboki oddźwięk w innych partiach komunistycznych i robotniczych.

Tu i ówdzie powstaje zaniepokojenie, podnoszą się pytania, czy było to potrzebne, czy nie wpłynie to ujemnie na międzynarodowy ruch robotniczy, na jego zwartość, postawę polityczną, ideologiczną itp. W niektórych partiach podnoszą się głosy niesłuszne, wypływające z pozycji dogmatycznych, w innych słyszy się nutę rewizjonizmu. Szeroko wpływa pytanie, jak mogło

dojść do powstania zjawiska kultu jednostki i dlaczego ta strona sprawy nie została w pełni naświetlona na XXII Zjeździe.

Trzeba, aby i nasza partia powiedziała swoje zdanie w tych sprawach, określiła swoje stanowisko. Weźmy na początek sprawę kultu jednostki. Niewątpliwie, najwięcej do powiedzenia mają tutaj towarzysze radzieccy. Jeśli dotychczas z ich strony nie wszystko zostało powiedziane na temat źródeł powstania zjawiska kultu jednostki, widocznie jest jeszcze na to za wcześnie. Naszym zdaniem, dla zrozumienia przyczyn powstania kultu jednostki wystarczy uprzytomnić sobie warunki, w jakich Związek Radziecki budował socjalizm oraz uwzględnić cechy charakteru Stalina. Na charakter Stalina wskazywał jeszcze Lenin, kiedy przestrzegał przed postawieniem go na stanowisku sekretarza generalnego partii.

dejrzeń i strachu, w której rodziły się zbrodnie i która sprzyjała, a nawet była niezbędna dla powstania kultu jednostki. Historia wyświetli kiedyś te sprawy. Pancerne szafy obcych wywiadów kryją na pewno niejedną tajemnicę w rodzaju takich, jak np. podana swego czasu przez prasę brytyjską wiadomość, którą przytoczył na Zjeździe tow. Chruszczow, że oskarżenie marszałka Tuchaczewskiego i innych dowódców armii radzieckiej o zdradę zostało oparte na materiałach sfałszowanych przez wywiad hitlerowski Niemiec.

Znajduje to potwierdzenie w pamiętnikarskich wynurzeniach byłego pracownika gestapo dr. Wilhelma Hoettla, który w swej książce pt. „Tajny front” przyznaje, że rzeczywiście Związkowi Radzieckiemu zostały dostarczone sfałszowane przez gestapo specjalistów dokumenty, z których wynikało, iż Tuchaczewski wraz z dowódcą armii radzieckiej przygotowuje obalenie Stalina. Autor pamiętników usiłuje jednak kwestionować, że Tuchaczewski został aresztowany w oparciu o te dokumenty, gdyż — jak pisze — zostały one dostarczone w połowie maja 1937 r., a Tuchaczewski został zdymisjonowany kilka dni wcześniej. Równocześnie jednak autor podaje, że już w grudniu 1936 r. gestapo rze kono otrzymało od białogwardyjskiego generała na emigracji wiadomość, jakoby dowództwo armii radzieckiej pod kierownictwem Tuchaczewskiego przygotowywało powstanie przeciwko Stalinowi i że na tej podstawie gestapo ułożyło plan zniszczenia kierownictwa kadry armii radzieckiej.

Gdyby nawet przyjąć, że autor podaje ściśle datę dostarczenia Związkowi Radzieckiemu sfałszowanych przez gestapo dokumentów nie oznacza to do wcale, że gestapo nie postarało się o to, aby Stalin dowiedział się wcześniej o rzekomym planowaniu przewrotu w Związku Radzieckim. Odpowiada to zupełnie technice pracy wywiadów i kontrwywiadów — najpierw ustna wiadomość, później dokumenty. Fakt jest, że o twarta aresztowaniem generała Putny — bliższego współpracownika Tuchaczewskiego — seria masowych aresztowań generałów i oficerów armii radzieckiej rozpoczęła się dopiero po zaistnieniu tego szatańskiego planu gestapo. Gdy Stalin mówił na plenum KC KPZR w marcu 1937 r. o „garście szpiegów w szeregach armii czerwonej” to za podstawę służyły mu widocznie informacje sfałszowane przez gestapo, które do niego dotarły. Nie można sobie wyobrazić, nawet przy uwzględnieniu wszystkich ujemnych cech charakteru Stalina, aby z jakichkolwiek innych względów zdecydował się na krwawe przetrzeźwienie dowództwa i kadry oficerskiej armii radzieckiej. Hitler w tym czasie szykował wojnę, w jego planach leżała napaść na Związek Radziecki. Zależało mu więc niezwykle na osłabieniu armii radzieckiej.

Stalin ciągle podkreślał niebezpieczeństwo napaści wojennej na Związek Radziecki. Wszystko przemawia za tym, że jeśli ważył się on na taki krok w stosunku do swojej armii, od której przecież zależało bezpieczeństwo Związku Radzieckiego, stało się to za przyczyną szatańskiej prowokacji hitlerowskiego wywiadu.

Na wskroś podejrzliwa i nieufna natura Stalina, który wszędzie węszył zdradę, zabijała w nim zdrowy rozsądek, czułość wobec machinacji wroga, pozwalała mu wierzyć, że gestapowski fałsz jest prawdą. Gromiąc dowództwo i kadre kierowniczą Armii Radzieckiej Stalin był przekonany, że gromi wrogów socjalizmu. W jego oczach potwierdzały to wymuszone zeznania niewinnie aresztowanych ludzi. Zasada prawna świętego oficjum stosowana za czasów inkwizycji przez Kościół rzymsko-katolicki, że wymuszone

przy pomocy tortur przyznawanie się do winy stanowi dowód przestępstwa, znalazła za sprawą Wyszyńskiego — ówczesnego prokuratora generalnego Związku Radzieckiego — szerokie zastosowanie w metodach śledztwa i w sądownictwie radzieckim. W sytuacji, kiedy spadały głowy marszałków, generałów, wysoko postawionych osobistości w aparacie partyjnym i państwowym, ludzie obejmowali strach, krzewiła się podejrliwość, powstawała atmosfera szpiegomanii. Rosła rola organów bezpieczeństwa — NKWD — gdyż na nich ciążył główny obowiązek walki z wrogiem. W klimacie podejrliwości, przy potrzebie utrzymywania przez te organy tajemnicy śledztwa, stawały się one coraz bardziej niezależne od partii, aż stanęły faktycznie ponad partię.

Partia, jako społeczna organizacja polityczna powołana do kierowania państwem dyktaturą proletariatu i kontrolowania jego działalności, nie mogła należycie spełniać tej funkcji. Przytłoczona trudnościami wypływającymi z warunków ogólnych, w jakich naród radziecki budował socjalizm ulegała woli i presji apodyktycznego Stalina. Z podstawowej zasady organizacyjnej partii, centralizmu demokratycznego, wytrącony został drugi człon — demokracja, pozostał tylko pierwszy — centralizm. Góra decydowała o wszystkim, a górą był Stalin. Niejeden komunist, niejeden działacz partyjny uświadamiał sobie ten niemożliwy stan rzeczy, na pewno nawet niejeden był przekonany o bezpodstawności wielu oskarżeń i represji, lecz stał przed dylematem — co robić?

Postawy komunistów nie można mierzyć tylko atmosferą strachu. Nie można widzieć przemieniania przez nich gwałtów i zbrodni Stalina tylko w świetle obawy o utratę własnej głowy. Jasne, głowa każdemu jest droga. Ale komuniści to ludzie odważni, ideowi; dowiedli w całej historii walk rewolucyjnych, że wyżej cenią sprawę socjalizmu, niż swoją głowę. Podnieśli walkę przeciwko Stalinowi to nie to samo co stanąć do walki o rewolucję socjalistyczną lub do walki z kontrrewolucją. Stalin kierował budową socjalizmu w Związku Radzieckim. Właśnie dlatego zwłoki jego — usunięte z Mauzoleum Lenina — znalazły się obok grobów zasłużonych działaczy i budowniczych socjalizmu. I chociaż Stalin w swej działalności stosował metody niedopuszczalne, sprzeczne z zasadami socjalistycznej praworządności, a nawet dopuścił się zbrodni — przed każdym komunistą, który mniej lub więcej coś o tym wiedział, widział, lub słyszał musiała powstawać pytanie — czy występując przeciwko Stalinowi nie działamy samym na szkodę socjalizmu, czy ułatwi to, czy utrudni budowę socjalizmu w Związku Radzieckim? W warunkach, w jakich znajdował się wówczas Związek Radziecki, pytanie to rozbrajało komunistów przed walką ze Stalinem.

Znamy to dobrze z historii naszej partii — Komunistycznej Partii Polski. Iluż to towarzyszy, Polscy nie bali się wien i śmierci nie chciało rozmawiać nawet ze swymi najbliższymi o zbrodnich wyniszczeniu w latach kultu jednostki licznej kadry komunistów polskich, chociaż byli głęboko przekonani, że aresztowania, lub straceni nieczym nie zawinili. Nie chcieli o tym mówić dlatego, żeby nie zaszkodzić idei socjalizmu, nie dać wrogom żeru do kampanii antyradzieckiej.

Masy partyjne i społeczeństwo radzieckie nie znało rzeczywistości. Dominował nad nimi kult Stalina, szerzony przy pomocy wszystkich środków propagandy. Kto nie wniknie w całokształt ówczesnej sytuacji w Związku Radzieckim i w świecie, w warunki jakie towarzyszyły budowie socjalizmu w tym kraju, kto myśli

kategoriami czasów dzisiejszych, temu trudno pojąć jak mogło zrodzić się zjawisko kultu jednostki. Ogólne przyczyny są raczej nie trudne do odkrycia i powszechnie znane, chociaż mogą wymagać szerszego naświetlenia ze strony towarzyszy radzieckich. Natomiast do czasu XXII Zjazdu KPZR nie znany był szerokiej opinii publicznej obraz następstw kultu

jednostki, nieznanym był fakt bezpośredniej odpowiedzialności Stalina i niektórych jego współpracowników za śmierć niewinnych ludzi. Obecnie można było to odsłonić przed opinią publiczną w poczuciu siły, jaką przedstawia dziś socjalizm, w poczuciu potrzeby i konieczności walki z resztkami dogmatyzmu i sekciarstwa wyhodowanego w okresie kultu jednostki.

Dogmatyczne pozycje przywódców Albańskiej Partii Pracy

Na tym tle należy widzieć podniesioną na XXII Zjeździe KPZR krytykę pod adresem przywódców Albańskiej Partii Pracy. O ich postawie politycznej mówiliśmy już obszernie na posiedzeniach VI i VII Plenum KC, składając sprawozdanie z bucarezsteńskiej i moskiewskiej narady partii komunistycznych i robotniczych. Mimo ostrej krytyki ich stanowiska politycznego i ich postępowania wobec Związku Radzieckiego ze strony prawie wszystkich — za niełecznymi wyjątkami — partii uczestniczących w tych naradach, przywódcy APP nie tylko nie zeszli ze swych dogmatycznych pozycji, lecz w swym postępowaniu zaczęli je coraz wyraźniej manifestować. Doszli obecnie do tego, że pod flagą walki z rewizjonizmem i obrony marksizmu-leninizmu publicznie atakują KPZR i jej kierownictwo. Według nich rewizjonistami są wszyscy, wszyscy stkie partie, które stoją na gruncie uchwał XX Zjazdu KPZR.

Pojęcie dogmatyzmu i sekciarstwa nie oddaje należycie istoty stanowiska przywódców APP, ich polityki, która nie jest polityką, lecz bezmyślnym awanturnictwem politycznym. Tak np. w przemówieniu wygłoszonym ostatnio w Tiranie Enwer Hodża postawił zarzut kierownikom Związku Radzieckiego, że boją się imperializmu i dlatego odkładają z roku na rok uregulowanie problemu niemieckiego i sprawy Berlina zachodniego. Awanturniczość idzie tu w parze z pyśzałkowatością. „Albańska Partia Pracy i rząd Ludowej Republiki Albanii — mówi Hodża — nigdy nie boją się i nigdy nie będą się bały imperializmu”. „Nie przeciwstawiamy się zasadzie pokojowego współistnienia — mówi dalej Hodża — ale nie zgadzamy się z niektórymi oportunistycznymi poglądami Nikity Chruszczowa i tych, którzy się do niego przyłączyli, a więc tych którzy uważają pokojowe współistnienie za generalną linię polityki zagranicznej krajów socjalistycznych”.

Wychodząc właśnie z takich pozycji kierownictwo APP i rząd albański od dłuższego czasu toczy walkę ze wszystkimi partiami, które nie podzielają jego stanowiska. A nie podziela go chyba żadna partia komunistyczna i robotnicza.

Uprawiana przez kierowników APP polityka awanturnicza sprzeczna jest z podstawowymi zasadami marksizmu-leninizmu, z uchwałami powziętymi przez partię komunistyczną i robotniczą na naradach w roku 1957 i 1960, sprzeczna jest ze zdrowym rozsądkiem. Atakowane najostreż przez APP kierownictwo KPZR uważało za konieczne powiadzić na XXII Zjeździe, co myśli i jak ocenia politykę kierowników APP.

Spośród 80 partii komunistycznych i robotniczych, których przedstawiciele brali u-

dział w XXII Zjeździe KPZR, w charakterze gości, ani jedna partia nie zakwestionowała merytorycznej słuszności krytyki KPZR pod adresem kierownictwa APP. Tylko przedstawiciel Komunistycznej Partii Chin wyraził pogląd, że sporu z APP nie należało wynosić na zewnątrz, a wszelkie różnice zdań między partiami trzeba starać się rozwiązywać na drodze wewnętrznych konsultacji.

Trudno zgodzić się z takim poglądem w przypadku — jak to ma miejsce z Albanią — jeśli wszelkie próby rozwiązania sporów na drodze wewnętrznej nie przyniosą rezultatu. Dotyczy to zwłaszcza sporu w tak ważnej sprawie, jak sprawa generalnej linii polityki zagranicznej państw socjalistycznych. Polityki tej nie da się ukryć, nie można bowiem ukryć przed światem różnic stanowisk poszczególnych krajów w ich polityce zewnętrznej. W tym zakresie spór z Albanią dawno przestał być tajemnicą.

Stosunek do linii generalnej polityki zagranicznej państw socjalistycznych, u której podstaw leży pokojowe współistnienie nie wszystkich państw bez różnicy ich politycznych i społecznych ustrojów, wyraża stosunek do jednoci obozu socjalistycznego, a nawet więcej — do jednoci międzynarodowego ruchu komunistycznego. Przywódcy APP podważają tę jednoci. Publiczna krytyka ich stanowiska stała się konieczna.

Zasada pokojowego współistnienia wszystkich państw leży u podstaw XXII Zjazdu KPZR, u podstaw polityki zewnętrznej Związku Radzieckiego, u podstaw uchwał, które podpłyły wszystkie partie komunistyczne i robotnicze na swoich międzynarodowych naradach. Polityka pokojowego współistnienia działa na rzecz wzrostu sił i znaczenia obozu socjalistycznego, pomaga siły międzynarodowego ruchu komunistycznego i wszystkie siły pokoju w świecie.

XXII Zjazd wniósł poważne odprężenie do sytuacji międzynarodowej, która została bardzo napięta przez problem niemiecki. Aby usunąć wszelkie pozory ultymatywnego postępowania, Zjazd uznał, że sprawa terminu zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami nie jest najistotniejszą, jeśli mocarstwa zachodnie wykażą gotowość do rozwiązania problemu niemieckiego. Wiele przemawia za tym, że w najbliższych tygodniach powinno dojść do rokowań w sprawie Niemiec, szczególnie do rozstrzygnięcia kwestii Berlina zachodniego, po czym do podpisania traktatu pokojowego z Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Obecnie rzecz sprowadza się głównie do tego, że jedynym bodaj przeciwnikiem konstruktwnych rokowań jest rząd Niemieckiej Republiki Federalnej. Ale i kanclerz Adenauer będzie musiał zejść z pozycji, które są nie do utrzymania.

Wyrażamy pełną solidarność z XXII Zjazdem KPZR

TOWARZYSZE!

Partia nasza ma wszystkie powody ku temu, aby wyrazić pełną solidarność z XXII Zjazdem KPZR, podobnie jak przyjęła z głębokim zadowoleniem uchwały XX Zjazdu KPZR. Uchwały te pomogły bowiem również naszej partii dokonać istotnego zwrotu w jej pracy, który nastąpił na VIII plenum KC w październiku 1956 r. 5-letni okres, jaki upłynął od tego czasu, potwierdza w pełni prawidłowy kierunek dokonanego wówczas zwrotu. Przewyciężyli-

my tendencje rewizjonistyczne w partii, wytrzebiłmy z niej dogmatyzm i sekciarstwo będziemy i nadal zwalczać wszystko, co może szkodzić je dności i monolitości szeregow naszej partii.

Doceniamy znaczenie XXII Zjazdu KPZR dla naszej partii i dla wszystkich partii komunistycznych i robotniczych świata. Biuro Polityczne wnośi na obrady Plenum wniosek, aby Komitet Centralny, dając wyraz poparcia całej naszej partii dla polityki KPZR i dla uchwał jej XXII Zjazdu.

PAP

W praktyce walki i pracy

KPZR wykuwała drogę socjalizmowi

Związek Radziecki startował do socjalizmu z niezmiernie wąskiej bazy ekonomicznej, postawionej przez carską Rosję. Odpowiednikiem tej bazy była baza społeczna — nieliczna w stosunku do ogółu ludności, lecz bojowa i świadoma swych celów klasa robotnicza oraz stanowiąca decydującą większość ludności wielonarodowego kraju — masy chłopskie. Absolutyzm carski, przesładowania rewolucjonistów rosyjskich i długoletnia wojna domowa z kontrrewolucyjnymi generałami oraz wojna z interwentami imperialistycznymi uformowały surowe oblicze komunistów rosyjskich. Związek Radziecki był pierwszym krajem, który przekuł idee socjalizmu w materialną i społeczną rzeczywistość. W praktyce walki i pracy KPZR szła i wykuwała drogę budowy socjalizmu. Socjalizm, jako ustrój społeczny, powstał w jednym kraju otoczonego morzem wrogiem, kapitalistycznego świata. Klasa robotnicza i masy pracujące tworzyły podstawy dzisiejszej potęgi Związku Radzieckiego same, własną pracą, bez materialnej pomocy z zewnątrz, w warunkach zacofania gospodarstwa kraju, w warunkach blokady, izolacji i wścieklej nagonki ze strony państw imperialistycznych, w warunkach ostrej walki klasowej z siłami kontrrewolucji, w warunkach wielkiego niedostatku żywności i wszystkich artykułów codziennej potrzeby, w warunkach prowokacji wojennych i ciągłego niebezpieczeństwa napaści wojennej. Tak trudnych warunków budowy socjalizmu nie miał żaden inny kraj socjalistyczny i nie będzie miał żaden kraj, który wstąpi na drogę socjalizmu.

W tych warunkach radzieckie państwo dyktatury proletariatu musiało być bezwzględnie w walce z wrogami socjalizmu. Partia nie mogła tolerować niczego, co mogło podważać jednoci jej szeregów, jej siłę bojową, musiała usunąć ze swego łona trockistów, którzy nie wierzyli w możliwość zbudowania socjalizmu w jednym kraju, co praktycznie oznaczało kapitulację rewolucji, nie mogła tolerować innych grup opozycyjnych, które pod naporem trudności szukały na fałszywej drodze możliwości ich rozwiązania.

Różne były przyczyny wypaczeń

W tym czasie należy umieścić początek procesu narastania bezprawia, łamania praworządności socjalistycznej, wytworzenia atmosfery strachu i wyrastania na tym podłożu zjawiska kultu jednostki — kultu Stalina. Zostaje to później podbudowane stalinowską teorią o nieuchronności zaostrzania się walki klasowej w miarę rozwoju budowy socjalizmu, której to teorii towarzyszy slogan o „wrogu ludu” oraz koncepcja, że wroga tego należy szukać również w partii. Uskrzydłone tą teorią organy NKWD

mogły zaliczać do kategorii wrogów ludu każdego, kto odważył się na słowo krytyki. Szeroką falą rozlały się oskarżenia o działalność na rzecz obcych mocarstw. Ułatwiał to tylko prace wywiadów państw imperialistycznych.

Nie może ulegać wątpliwości, że prowokacje i działalność obcych wywiadów przyczyniły się w niemałym stopniu do masowych aresztowań, zwłaszcza w latach 1936—1937. Wywiady te, wnosły swój parzywy wkład w to zbrodnicze dzieło, przyczyniły się do wytworzenia atmosfery po-

Pracownicy poszukiwani

Spółdzielnia Inwalidów „Rozwój” w Rawiczu, ul. Podmiejska 8, telefon 400 zatrudni natychmiast inżyniera lub technika mechanika na stanowisko technologa oraz kwalifikowanego galwanizera, warunki pracy i płacy do omówienia w Spółdzielni. K98960

Chemiczna Spółdzielnia Pracy „Latex” w Nowym Tomyslu zatrudni od dnia 1. I. 1962 r. kierownika technicznego. Blizsze szczegóły i warunki pracy do omówienia w Zarządzie Spółdzielni, przy ul. Paproć 101, telefon 457. K9066

3 pracowników fizycznych do prac w Magazynie Odpadów Hutniczych i Materiałów Budowlanych na ul. Sredzkiej przyjmie WZSP Spółdz. Przedsiębiorstwo Handlu w Poznaniu Zgłoszenia przyjmuje Wydz. Og.-Organ., ul. Kolejowa 19/21, pokój 11. K9069

5 pracowników fizycznych do prac w magazynie przyjmie WZSP Spółdz. Przedsiębiorstwo Handlu w Poznaniu. Zgłoszenia przyjmuje Wydział Og.-Organ., ul. Kolejowa 19/21, pokój 11. K9070

Ogrodnik do prowadzenia szkółki drzew przydrożnych potrzebny zaraz. Wymagane wykształcenie wyższe lub średnie techniczne. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Rejon Eksploatacji Dróg Publicznych w Koszalinie, ul. Polskiego Października nr 1. K9074

10 kwalifikowanych stolarzy meblowych oraz 8 uczniów zatrudni natychmiast Rzemieślnicza Spółdzielnia Pracy Stolarzy, Poznań, ul. Kosińskiego 24. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. K9079

Starszego księgowego na samodzielne stanowisko do podległego zakładu na terenie województwa poznańskiego zatrudni zaraz przedsiębiorstwo państwowe. Wymagane wykształcenie przynajmniej średnie i praktyka w księgowości ze specjalną znajomością kosztów. Mieszkanie służbowe zapewnione. Oferty składać do Biura Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla K9082.

Przedsiębiorstwo Remontowo-Montażowe Handlu Wewnętrzznego w Poznaniu przyjmie zaraz następujących pracowników: inżyniera - mechanika na stanowisko kierownika Zakładu Produkcyjnego, głównego technologa, technologów, referenta zaopatrzenia oraz księgową - kasjerkę - zgłoszenia w Dyrekcji, ul. Traugutta 1/9, pokój 64, w godz. 10-13. Robotników magazynowych i transportowych, slusarzy, frezera oraz sprzątaczkę - zgłoszenia w Zakładzie Produkcyjnym, ul. Grunwaldzka nr 225. K9094

Palacza c. o. przyjmie zaraz Wojewódzka Przychodnia Specjalistyczna, Poznań, ul. Słowackiego 8/10. Zgłoszenia: pokój 301a, III piętro. K9096

Poznańskie Przedsiębiorstwo Garmazeryjne w Poznaniu, ulica Rybaki 18a, przyjmie natychmiast do pracy 7 rzeźników. Warunki pracy do omówienia na miejscu. K9097

Przedsiębiorstwo Sprzętu i Transportu Budownictwa Terenowego w Poznaniu, ul. Bałtycka 10 zaangażuje zaraz ekonomistę do działu ekonomicznego - wykształcenie średnie plus praktyka. Wynagrodzenie wg układu zbiorowego pracy w budownictwie. K9098

Praca

Pomoc domowa dochodząca do domu lekarza potrzebna. Wojskowa 11a m. 1, godz. 16-18. 44826g

Samodzielną gospośnią lubiącą dzieci potrzebną na stałe lub dochodzącą. Dębice Czechosłowacka 17a m. 3. 45033g

Gospośnię umiejacą gotować do 2 osób przyjmie. Osobny pokój, dobre warunki. Oferty lub adres wysłać Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44833g.

Potrzebny zaraz pracownik z rodziną na mniejszą oborę (z dojem). Warunki do uzgodnienia, w miejscu elektryczność, szkoła i kościół. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44836g.

Uczennica krawiecka potrzebna. Firma „Femina”, Fredry 3 m. 7. 44848g

Do dzieci pomoc potrzebna. Mańkowscy, Sciegiennego 124 (Grunwald), Zgłoszenia od godz. 16. 44871g

Pomocnica domowa do dzieci i prac domowych potrzebna. Zbąszyńska 25, parter. 44878g

Osobę uczelnią i miłą do pomocy przy dziełach poszukuje na stałe. Marcinkowa, Noskowskiego 8 m. 1. 44895g

Nauka

Tańców szybko uczyć. Poznań, Mickiewicza 27 m. 7. 44617g

Profesor liceum udziela lekcji matematyki, rosyjskiego i fizyki. Telefon 664-02. 44879g

Kupno

Motor 1,5 kW, 950 obrotów kupię. Dąbrowskiego 42, warsztat. 44738g

Akordeon 80 lub 120 basów kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44880g.

Kupię 20 młodych kur niosek. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44839g.

Kupię samochód osobowy „Skoda” w dobrym stanie lub furgon, w cenie 30.000 zł. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44859g.

Motocykl około 350 ccm, 4-takt, niedrogi kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44898g.

CHROM

z roczną gwarancją

nakłada

Zakład Mechaniczny „GALWANIZACJA” Poznań, ul. Grunwaldzka 25 44994g

Sprzedaż

Sprzedaż - kupno samochodów i motocykli solidnie zainstalowanych w każdym dniu tygodnia Koncesjonowane Pośrednictwo Poznań, Nad Wierzbakiem 5, tel. 450-07. 42645g

Sprzedaż samochodów furgonetkę „Skoda”, typ 1200 w dobrym stanie. Ostrów Wlkp., telefon 881. 44824g

Sprzedaż okazjonalnie biały głęboki wózek. Poznań, Prusa 13 m. 11. 45050g

Nowoczesny aparat dziewiarski „Wirkbau” sprzedam, ulica Naramowicka 32 - Zygmunt Ryski. 44852g

Telewizor „Turkus” sprzedam lub zamienię na maszynę do pisania walizką. Poznań, Głogowska 188a m. 5, tel. 632-85. 44856g

Pianino (płyta metalowa), tania sprzedam. Ul. Zydowska 30 m. 6. 44858g

Komplet centralnego ogrzewania, używany (rzejnik metrów) sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44860g.

Motocykl „Junak” sprzedam. Poznań, ul. Mazowiecka 9. 44862g

Jadalnię nowoczesną, biuro, witrinę sprzedam. Ul. Ostrobraga 24 m. 1. 44870g

Pianino krzyżowe, orzechowe, w dobrym stanie, sprzedam. Kniewskiego 19 m. 5. 44874g

Samochód „Opel-Kadet” w dobrym stanie sprzedam. Poznań-Zegze, Ostrowska 149, oglądać od godz. 15. 44875g

Piec stalopalny - emaliowany sprzedam. Poznań, Chodziska 18. 44881g

Siatki parkanowej - każdą ilość tania sprzedam. Poznań - Szczepankowo, Chotomińska 49. 44886g

Samochód Warszawa jak nowy sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44891g

Pianino marki „Sommerfeld” sprzedam. Poznań-Jeżyce, Piękna 43. 44892g

Fisharmonię sprzedam. Poznań, ul. Przemysłowa 11 m. 6, od godz. 19. 44904g

Pianino do ćwiczeń, płyta metalowa - sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44908g.

WYDZIAŁ GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ Prezydium Dzielnicowej Rady Narodowej Poznań - Wilda zawiadamia

administratorów i dozorców nieruchomości na terenie dzielnicy Wilda oraz wszystkie osoby odpowiedzialne za

akcję odśnieżania i walkę z gołoledzią,

którzy do obecnej chwili nie zaopatrzyli się w odpowiednią ilość piasku na okres zimy aby to uczynili w jak najkrótszym terminie.

Piasek można pobierać odpłatnie w Miejskim Zakładzie Terenowego Przemysłu Materiałów Budowlanych w Poznaniu, ul. Jackowskiego 42. K9150

OGŁOSZENIA DROBNE

Sportkę czeską, idealny stan, sprzedam. 27 Grudnia 9 m. 4a. 44917g

Piętą taśmową z motorem spiesznie, okazjonalnie sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44920g.

Lokale

Zamienię dużą kawalerkę na dwa pokoje z kuchnią, łazienką. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44822g.

Lokalu na spokojną pracę, wyłączonego, parter, Grunwald poszukuję. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44837g.

Zamienię 2 pokoje z kuchnią, samodzielne, w śródmieściu na 3 pokoje z kuchnią. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44843g.

Pani szuka pokoju umiowanego - okolicy Wildy. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44855g.

Samotna pracująca starsza pani poszukuje pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44883g.

1000 ofert zamiany polecenia Biuro - Gwardii Ludowej 18 (po południu). 44886g

Dwa pokoje (osobne wejście), wspólna kuchnia, zamienię na 3 pokoje z kuchnią, samodzielne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44877g.

Zamienię pokój, kuchnię i piętrowe samodzielne na 1/4 pokoju, samodzielne do II piętra. Głogowska 189 m. 3, od godz. 16.30. 44897g

Zamienię pokój z kuchnią na 2-pokojowe. Warunki korzystne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44899g.

Odkupię wyłączonej kawalerkę lub pokój. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44901g.

3 1/2-pokojowe, łazienką, modzielną zamienię na 2 mniejsze mieszkania, samodzielne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44912g.

Student AM poszukuje ładnego pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44915g.

Nieruchomości

Działki budowlane w Klekru, blisko jeziora - sprzedam. Informacja Klekru, ul. Zeglarska 1. 44725g

Domek jednorodzinny, z ogrodem, w Pleszewie (zaraz wolny) sprzedam właściciel. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44838g.

Bardzo tania sprzedam w całości 1,5 ha gruntu pod budowę w Murawnej Goślinie względnie działki. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44851g.

Wydzierżawę lub sprzedam w Poznaniu 1 ha ogrodu (warzywno-owo-cowy, oparkany, światło, woda, kurnik na 1.000 kur oraz klatki dla zwierząt futerkowych). Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44887g.

Puszczykowie - parcela 2.100 m², domek 2 pokoje z kuchnią, kurnik, weranda - sprzedam. (Wolny pokój, weranda i ubikacja). Parcela obsadzona drzewami i winoroślą. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 44876g.

Parcelę 1.096 m² oparkaną sprzedam. Luboń, ul. Stalingradzka. Jan Wicherek, Poznań, ulica Głogowska 261a. 44890g

Sprzedaż parceli budowlanej 0,25 ha w Czerwaku 7 minut od dworca po korzystnej cenie. Zgłoszenia Stanisław Jarzembowski, koło Poznania. 44903g

Dom, 3 izby, chlew i stodoła, 2 ha ziemi pszennej w tym piękny sad - sprzedam za 130.000 zł. Jan Otręba, Jarocin Kilińskiego 2. 44906g

Dom 28 izb w Lesznie sprzedam spiesznie, tania za 160.000 zł lub połowę za 80.000 zł. Otręba, Jarocin, Kilińskiego 2. 44907g

Parcelę 1660 m² w Piątkowie przy Podolanach - sprzedam. Informacja: ul. Swierczewskiego 15 m. 10. 44913g

Przetargi - Komunikaty

Spółdzielnia Pracy Wyróbów Metalowych i Modelarskich w Poznaniu, ulica Św. Michała nr 40, telefon 549-01, ogłasza przetarg na wykonanie miesięcznie od grudnia 1961 r. oraz w roku 1962:

- 500 szt. wrzecion i nakrętek,
- 1000 szt. szerek,
- 60 szt. osi napinających,
- 60 szt. wałków do pomp,
- 180 szt. wałków i boley,
- 150 szt. korpusów,
- 120 szt. wkładek,
- 240 szt. pokrywki,
- 120 szt. wirników,
- 60 tarczy sprzęgła

do imadeł ślusarskich, szlifierskich Sp-11 i Sp-21, pomp wirowych Pw-40 i Pw-25. Dokumentacja techniczna jest do wglądu w biurze Spółdzielni od godziny 10-12. Oferty mogą składać przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze (w tym Rzem. Sp. Zaop. i Zbytu) oraz C. H. T., w terminie do dnia 29. XI. 1961 r. Spółdzielnia zastrzega sobie prawo wyboru oferenta. Otwarcie ofert nastąpi dnia 30. XI. 1961 r., o godzinie 8. K9114

Składnica Zaopatr. Technicznego Leśnictwa w Poznaniu, ulica Ratajezaka nr 19 ogłasza przetarg

na dostawę niżej wymienionych części zamiennych do pojazdów mechanicznych:

1. Przegub kulowy drażka reakcyjnego „Praga V 3 S” 10.000 szt.
2. Uszczelnienia met. gum „Simmer” w 35 wymiarach łącznie 30.000 szt.

Terminy dostaw: sukcesywnie w ciągu roku 1962 po 25 proc. całości w każdym kwartale a najlepiej w równych partiach comiesięcznych na przestrzeni całego roku.

Blizszych informacji udziela zamawiający jak wyżej w godz. 9-13, pokój 43.

Koperty zawierające oferty lub inne oświadczenia należy nadsyłać pocztą pod adresem zamawiającego jak wyżej do dnia 5 grudnia 1961 r., do godz. 10, w tym też dniu i o wspomnianej godzinie nastąpi komisyjne otwarcie kopert.

Jest wskazane zamieszczenie w ofercie ewentualnego zabezpieczenia oraz przedstawienie do przetargu wzorów produkcji, zbliżonych do przedmiotu oferty.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze oraz prywatne.

Przetarg odbędzie się na zasadzie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1958 r. (Dz. U. nr 6, poz. 17). K8996

Zguby

Dnia 18. XI. 1961 r. zgubiono dowód rejestracji ciągnika PT 14-95, Zetor 25 „K” nr silnika 6832, własność Kółka Rolnicze go Poznań-Spławie. 44928g

Zgubiono rodzinną legitymację Ubezpieczalni Społecznej. Adam Warzyński, Poznań, Górczyńska 23. 44864g

Zgubiono pasek od jesionki (zielony). Ul. Tęczowa 26 m. 2. 44914g

Różne

Carbuje, farbuje, uszlachetniać wszelkie skóry futerkowe. A. Łukasik, Poznań, Dworcowa 14 do jazu 9, 11, 15, 16. 44053g

Szyjemy suknie i komplety (krój gwarantowany). Firma „Femina”, Fredry 3 m. 7. 44849g

Rabka! Przyjmuję dzieci, doskonała opieka, komfortowe warunki. Kolczyńska, Rabka, willa „Bożena”, telefon 10-37. K9142

Dnia 22 listopada 1961 r. zmarł po krótkich cierpieniach, przeżywszy lat 75

Wilhelm Rychter

muzyk i członek ZAIKS-u, były długoletni członek Orkiestry Opery Poznańskiej i Orkiestry Filharmonii w Częstochowie.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 25 bm., o godzinie 10,45 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

Rodzina

45066g

Radzie Adwokackiej, Zespołowi Adwokackiemu nr 7, Przewielebnym Księgom Oblatoim, Zjednoczeniu Przedsiębiorstw Państwowego Przemysłu Terenowego, Centrali Nasiennej, Instytutowi Włókien Łykowych w Poznaniu, Przyjaciółom, Kolegom, Znajomym i Wszystkim, którzy okazali wiele pomocy i zyczliwości, za wyrazy współczucia, nadesłane kondolencje, złożone wieńce i kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie męża mego, sp.

Mariana Małachowskiego

składa

serdeczne podziękowanie

ZONA

44907g

W dniu 20 listopada 1961 r. zmarł w 63 roku życia, mój ukochany mąż, nasz ojciec i dziadek, sp.

dr med. Kazimierz Madej

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 23 bm., o godzinie 15 z domu żałoby w Międzychodzie.

W nieutulonym smutku i żałobie pogrążeni

ZONA, CÓRKA, SYN I RODZINA

Międzychód, 17 Stycznia 54.

45031g

Dnia 20 listopada 1961 r. zmarł

dr med. Kazimierz Madej

Powiatowy Państwowy Inspektor Sanitarny i Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Międzychodzie, członek Prezydium Komitetu Higienizacji Wsi, wojew. poznańskiego.

O tym z głębokim żalem zawiadamia

WOJEWÓDZKI PAŃSTWOWY INSPEKTOR SANITARNY

WRAZ Z WSPÓŁPRACOWNIKAMI

K9146

Dnia 20 listopada 1961 r. zmarł

dr med.

Kazimierz Madej

długoletni dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Międzychodzie, odznaczony Medalem Niepodległości oraz Złotym Krzyżem Zasługi.

W Zmarłym straciłszy wzorowego pracownika, ofiarnego lekarza i cennego kolegę.

PRZYCHODNIA OBWODOWA

WYDZIAŁ ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA

W MIĘDZYCHODZIE

45007g

Dnia 22 listopada 1961 r. zmarła, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka i babcia, przeżywszy lat 80, sp.

Jadwiga Korczyńska

Z DOMU SKÓRCZEWSKA

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 25 bm. o godzinie 12,15 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

Nabożeństwo żałobne za Zmarłą oraz Jej męża, sp.

Edwarda Korczyńskiego

zmarłego w 1942 r. odprowadzone zostanie w kościele św. Anny, przy ulicy Matejki - w poniedziałek, 27 bm., o godzinie 7,30.

W głębokim smutku pogrążeni

CÓRKA, SYN, WNUK Z ŻONĄ I RODZINA

Poznań, Detroit.

45061g

Dnia 21 listopada 1961 roku zmarła, opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana siostra, szwagierka i ciotka, sp.

Zofia Drygas

weteran Powstania Wielkopolskiego

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 24 bm., o godzinie 14,15 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

Msza św. żałobna odprowadzona zostanie w sobotę, dnia 25 bm., o godzinie 8 w kościele Św. Michała.

Brat z rodziną.

Poznań, ulica Chudoby 15.

45010g

„GŁOS WIELKOPOLSKI” redaguje Kolegium w składzie: Marian Flejslerowicz, Zbigniew Mika, Mieczysław Skąpski (sekretarz redakcji), Zbigniew Szumowski (z-ca redaktora naczelnego), Lesław Tokarski (redaktor naczelny). Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Telefony: centrala 611-21, łączny wszystkie działy. Sekretariat redakcji: 657-76 w godz. 8-17. Redaktor naczelny 657-76, sekretarze redakcji: 648-85; dział łączności z czytelnikami 657-18; dział miejski 659-39; redakcja nocna 430-73. Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa” Biuro Ogłoszeń: RSW „Prasa” Poznań, ul. Swierczewskiego 3, tel. 452-89. Druk: Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka Poznań ul. Zwierzyniecka 3 tel. 444-59 E-7

Listopad

23

czwartek

Imieniny

Klemensa, Felicjy

Słońce:
wsch.: 7.26
zach.: 15.51

Teatry

OPERA — g. 19 — „Jezioro Łabędzie” (koniec ok. g. 21.45)
POLSKI — g. 19 — „Romeo i Julia” (koniec ok. g. 22)
NOWY — g. 15 — „Farturka królowej Bony” (premiera, g. 19 — „Barbara I, II, III” (koniec ok. g. 22)
OPERA — g. 19 — „Rose Marie” (koniec ok. g. 22)
MARCINEK — g. 16 — „Pieśń o liście” (koniec ok. g. 18)
SATYRY — g. 20 — „Wypędzeni z raju” (koniec ok. g. 22)

Kina

(Na wyłączną odpowiedzialność kierowników kin)
APOLLO — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 — „Gracz” (franc.)
BAŁTYK — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Ostrożnie babciu” (radz. 12 l.)
CZERNASTKA — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 — „Ożenienie się z czarownicą” (USA 12 l.)
DOM KULTURY MO — g. 10, 12.15, 15, 17.30, 20 — „Liga gentlemenów” (ang. 16 l.)
GWIAZDA — g. 10.30, 13, 15.30 — „Na tropie przemytników” — (duński 10 l.), g. 18, 20.15 — „Księżniczka Mary” (radz. 14 l.)
GONG — g. 10, 12, 16, 18, 20 — „Kapelusz pana Anatola” (polski 16 l.)
HUTNIK — g. 15.45, 19 — „Flip i Flap na bezludnej wyspie” (franc. 16 l.)
KOSMOS — g. 15.45, 18, 20.15 — „Urzeczona” (USA 18 l.)
MUZA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Sierioża” (radz. 12 l.)
MALTA — g. 15.45, 18, 20.15 — „W środku nocy” (USA 18 l.)
MINIATURA — g. 15.45, 18, 20.15 — „Dziewczyna z prowincji” — (USA 16 l.)
OSIEDLE — g. 16, 18, 20 — „Rekiny finansjery” (franc. 18 l.)
PIAST — nieczynne
PANCERNIAK — g. 17.30, 20 — „Okres próbný” (radz. 16 l.)
RIALTO — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 — „Piknik” (USA 14 l.)
RUSALKI (SWARZEDZ) — g. 17, 19.30 — „Pies przy klawiaturze” (weg. 9 l.)
SCALA — g. 16, 18, 20 — „Ogniste wirory” (radz. 14 l.)
WARTA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Rada Julka” (franc. 16 l.)
WOJSKOWE — nieczynne
WZASOWICZ — g. 19.15 — „Wiatr w oczy” (radz. 16 l.)
ZNICZ — nieczynne
WRZOS (LUBON) — nieczynne
FOTOPLASTIKON — g. 10-21 — „Austria”

Radio

WARSZAWA I: 6.15 — Muz. poranna; 6.40 — Omówienie audycji szkolnych i oświatowych; 7.45 — Aud. dla dzieci; 8.30 — d. c. muz. 8.50 — Aud. z cyklu: „Wielkie religie świata”; 9 — Aud. dla klas III i IV; 9.20 — Koncert Orkiestry PR w Krakowie; 10 — „Kamień i dochodzenia sadowe” fel. prof. dr. St. Zbigniewa Różyckiego z cyklu: „Opowieści wysnute z kamienia”; 10.10 — Franciszek Liszt — Fantazja węgierska; 10.30 — No wości Pol. Wydawnictwa Muzycznego; 11 — „Narozna kamienica” — opowiadanie J. Korzeniowskiego; 11.20 — „Muz. atlas świata”; 11.50 — Z cyklu: „Rodzice a dziecko”; 12.15 — „Rolniczy kwadrans”; 12.45 — Na swojską nutę 13 — Aud. dla klas V, VI i VII; 13.20 — Walce i polki Jana Straussa; 13.40 — Utwory skrzypcowe; 14 — „Ognisko” — fragm. pow. K. Fiedla; 14.30 — Koncert rozrywkowy; 15.10 — „Od Ikara do Lunika”; 15.30 — „Co się wam w tej audycji najbardziej podoba”; 16.05 — Aud. aktualna Red. Społecznej; 16.15 — Koncert Małej Orkiestry Rozgłośni Śląskiej PR pod dyr. Jana Liersza; 17.05 — Z życia ZSRR; 17.35 — Józef Haydn: Symfonia E-dur Nr 91; 18 — „W kraju”; 18.20 — Publicystyka ekonomiczna; 18.50 — Kurs nauki jęz. ang.; 19.05 — Teatrzyk Miniatur „Zwierciadło”; 19.50 — Mel. rozrywkowe; 20.26 — Sport; 20.30 — Tańce polskie w wykonaniu Orkiestry PR dyr. Jerzy Kołaczkowski; 20.45 — Ze wsi i o wsi; 21 — Franciszek Lehar: „Kraina uśmiechu” — operetka; 22.52 — Mel. taneczne.

POZNAŃ: 6.40 — Omówienie audycji szkolnych i oświatowych; 7 — Muz. poranna; 7.50 — d. c. muz. porannej; 8.35 — Kurs na uki jęz. franc.; 8.50 — Arie operowe; 10 — „Śpiewamy pieśni i piosenki”; 10.30 — „Podróż” fragm. powieści St. Dygata; 11 — Magazyn muz. L. Kydryńskiego; 11.35 — Piotr Czajkowski: Uwertura — fantazja „Hamlet” op. 67; 12.15 — Muz. ludowa różnych narodów; 12.45 — „Nasze sprawy co dzień”; 14.05 — Koncert solistów; 14.35 — Rep. B. Hniedziwicz; 14.50 — Publicystyka międzynarodowa; 15 — Pieśni i utwory kompozytorów polskich; 15.30 — Aud. dla dzieci; 16.25 — Muzyczny tydzień Poznania; 16.40 — Młodzieżowy kramik; 17 — Muz.

Zamiast laurki

Organizacja, która zyskała zaufanie kobiet

O Lidze Kobiet pisze się zazwyczaj od święta, albo z okazji jakiegoś zjazdu. I to przeważnie w formie laurki. Warto jednak pokusić się o jakieś szersze spojrzenie na tę organizację. A więc ilość członkiń w naszym województwie wzrosła w ostatnich dwóch latach o ponad 16 tys. i wynosi obecnie 50.000. Kół jest około 1.800. Liczby te świadczą o potrzebie społecznego działania kobiet.

Obok ważnych, ogólnych zadań popularyzacji polityki gospodarczej i społecznej naszego państwa, umacniania więzów przyjaźni między krajami socjalistycznymi i walki o pokój — Liga Kobiet podejmuje i rozwiązuje problemy codziennego życia, z którymi spotykają się rzesze kobiet. Są to najbliższe każdej matce sprawy wychowania młodego pokolenia, niełatwe problemy zatrudniania kobiet, podnoszenia kwalifikacji, zdobywania zawodu. Do spraw żywotnie obchodzących kobiety należy również planowanie rodziny i tak kwestia zajmuje się Liga poprzez kontakty indywidualne z rodzinami jak i przez uświadamianie społeczne.

Utarło się już wśród kobiet przekonanie, że można w każdej trudnej sytuacji życiowej zwracać się do organizacji z pozytywnym rezultatem. Taka działalność

Kierunki pracy

Spotkanie studentów z sekretarzem KW PZPR S. Olszowskim

Rada Osiedla Studenckiego Winogradi zaprasza młodzież akademicką na spotkanie z sekretarzem KW PZPR — Stefanem Olszowskim. Spotkanie poświęcone problemom XXII Zjazdu KPZR, odbędzie się dziś o godz. 20 w świetlicy bloku nr F. (na

dla wszystkich; 17.40 — „Listy spod lipy” — fel. B. Koguta; 18 — Koncert Poznańskiej 15-ki Radiowej z udziałem solistów; 18.35 — Uniwersytet Radiowy; 18.50 — O wsi dla wszystkich; 19.30 — Koncert zyczeń miłośników muz. poważnej w opracowaniu K. Zaleskiego; 20.25 — Fragment powieści „Wiatrołomy” — Eugeniusza Pauksty pt. „Ogień”; 20.45 — Wielkopolskie zespoły choralne; 21.27 — Sport; 21.40 — Kalendarz kulturowy; 22.10 — St. Moniuszko: II kwartet smyczkowy F-dur; 22.31 — Suita rozrywkowa; 22.40 — Międzynarodowy Uniwersytet Radiowy; 23 Encyklopedia Jazzy — aud. w oprac. M. Święcieckiego.

Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.05, 16, 16.30, 17.50, 18.30, 21, 23.50.

Telewizja

POZNAŃ: 10 — Progr. dla szkół — Język polski — kl. V — VII (Kraków); 10.30 — Przerwa; 17.40 — Progr. dla dzieci starszych — (W-wa); 18.10 — Młódz. Kronika Filmowa — i wywiad z ciekawym człowiekiem — (W-wa); 18.45 — Polska Kronika Filmowa — (W-wa); 18.55 — Sonaty Ludwika van Beethovena — (K-ce); 19.30 — Dziennik telewizyjny — (W-wa); 20 — Progr. public. „Romantyka czy dewizy” — (W-wa); 20.40 — Filmy krótkometrażowe — (Jok.); 21.10 — Teatr Kobra — widow. sensac. „Lañeuch” — (Poznań).
KATOWICE: 16.50 — Przygody dziwnego psa Huckleberry — film rys. (USA).

Wystawy

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW MIASTA POZNANIA — Stary Rynek 10 — wystawa fotograficzna na Janusza Korpalu „Środmieście w nocy” — wystawa czynna od g. 9-15 i od g. 17-19.
KLUB ZPAP — pl. Wolności 4 — Malarstwo Wandy Przelaskowskiej — Wystawa czynna od godziny 10-21, niedziela — nieczynna.
BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA ul. Ratajczaka 10 — „Urbanistyka w książce polskiej”
W SIEDZIBIE KLUBU WOLNEJ MYŚLI, ul. Woźna 12, czynna jest wystawa obrazów Karola Kossaka, codziennie w godz. 15-22. Wstęp wolny. Wystawa otwarta będzie do 3 grudnia.
MUZEUM NARODOWE — Stary Ratusz — wystawa ekslibrisów z widokami miasta Poznania i Wielkopolski
DYŻURY PEŁNIA
SZPITAL IM FR. RASZEJ — chirurgia — internia — ul. Mickiewicza 2 tel. 13-40.
APTEKI: Głogowska 47, Kraszewskiego 12, Marcinkowskiego 11, Dzierżyńskiego 349, Mazowiecka 12, Główna 53.

Przy Zarządzie Wojewódzkim LK powołano 7 komisji problemowych, których działalność obejmuje zasadnicze kierunki pracy organizacji. Jedną z najaktywniejszych jest komisja zdrowia. W jej skład wchodzi lekarz, pielęgniarz i te członkinie, które są związane z zagadnieniami zdrowia. Komisja inicjując konkurs czystości, przyczyniła się do podniesienia stanu sanitarnego wielu placówek pracy i domów mieszkalnych naszego województwa. Od jednorazowej akcji rozpoczęło się stałe współzawodnictwo o czystość. Akcja ta rozszerzona na działwę szkolną, przyniosła dobre rezultaty, szczególnie w Chodzieży i Kaliszu.

Drugą niemniej ważną komórką działania LK jest komisja prawno-społeczna. Istnieje 23 poradnie w powiatach i miastach Wielkopolski, w ramach których 32 lekarzy, 47 prawników, 70 pedagogów udziela porad z zakresu prawa, medycyny, wychowania itp. Komisja ta działała czynnie w okresie dyskusji nad projektem Kodeksu Prawa Rodzinnego, zbierając materiały i opracowując wnioski. Zasiłki komisji jest także uprządkowanie i uzupełnienie dokumentacji akt osobowych dzieci, przebywających w Domach Małego Dziecka i Domach Dziecka w Wielkopolsce.

Jest to inicjatywa naszego województwa. Dzięki tej akcji wszystkie akta wychowanków zostały skompletowane. Stałe kontakty komisji z Sadem dla Nieletnich, Kuratorami Sądowymi i Poradnią Przeciwalcoholową dają jak najlepsze rezultaty. Rozwija działalność również sekcja postpenitencjarna — udzielająca pomocy i porad rodzinom więźniów w trakcie odsiadki przez nich kary i po jej odbyciu. Podobną opieką otoczone są rodziny nalożonych alkoholików. Komisja współpracuje także z Wydziałami Zdrowia i Opieki Społecznej WRN i MRN, pomagając w sprawach rentowych. Forady i interwencje, jakie załatwia komisja, dobrze są znane tym kobietom, które zwracają się na codzień o pomoc i radę.

Szeroką działalność rozwijają inne komisje przy LK jak Komisja Wychowania i Kultury, która zorganizowała 26 placówek kolonijnych i półkolonijnych, 90 placów zabaw, 5 komitetów opiekuńczych przy Domach Dziecka. Komisja Zatrudnienia, która zainicjowała kursy zawodowe

B. Ringeissen w „Od nowie”

Dziś w Klubie „Od nowa” o godz. 19 odbędzie się spotkanie wybitnego pianisty francuskiego — Bernarda Ringeissena ze słuchaczami koncertowymi. Młody, 27-letni pianista koncertował z ogromnym powodzeniem na estradach Europy. Ameryki i Afryki Północnej, zdobywając szereg sukcesów i nagród m. in. na V Międzynarodowym Konkursie im. Fryderyka Chopina w Warszawie. (na)

dla kobiet zwolnionych z administracji i wszczęła akcję o przyjmowanie kobiet na półetaty w handlu; Komisja Gospodarstwa Domowego i Komisja Wiejska podjęły ściśle praktyczną działalność wśród kobiet z zakresu gospodarstwa domowego w miastach i wsiach.

Bez szumnej reklamy

Z naszkicowanych z grubszą pracą Ligi Kobiet widać się rozbudowana o szerokiej aktywności organizacja. Działła ona, bez szumnej reklamy, wnosząc coraz więcej nowego do życia kobiet, które nie zawsze potrafią zerwać z ciemnotą i zaściankowością, nie zawsze również umieją samotnie borykać się z losem. Obarczone nieraz liczną rodziną, zdane na łaskę i niełaskę męża, jedynego żywiciela, zagonione pracą domową od świtu do nocy łakną jakiegś pomocnej rady, pewnej ręki, która pokieruje ich losem, zdrowiem, pracą, życiem kulturalnym. Coraz bardziej kobiety widzą w Lidze Kobiet swoją organizację i w tym choćby fakcie potwierdza się jej polityczno-społeczna i kulturalna rola.

Im więcej będzie aktywnych członkiń w Lidze, tym bardziej rozszerzy i wzmocni ona swą działalność.

LIDIA JANASKOWA

Grafika hinduska w Klubie MPiK

25 bm. o godz. 12 stali bywalcy Klubu MPiK oraz poznańscy miłośnicy sztuk plastycznych spotkają się w nowo odremontowanych salach Klubu na otwarciu niezwykle ciekawej wystawy współczesnej grafiki hinduskiej.

Prace artystów hinduskich mamy okazję oglądać w Poznaniu po raz pierwszy. Ułatwiło ją nam Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Hinduskiej oraz Komitety do Spraw UNESCO Indii i Polski, które wystawę zorganizowały no i oczywiście nasz Klub dzięki którego staraniom wystawa odwiedzi również nasze miasto.

Ekspozycja 118 prac 54 artystów. Zarówno jej tematyka (człowiek, naród hinduski, krajoznaz, kompozycje), jak i technika (litografia barwna, linoryt, drzeworyt, miedzioryt) są bardzo różnorodne i reprezentują szeroki krąg zainteresowań artystycznych jej twórców.

Wystawę zorganizowało Krajoznaz Muzeum Narodowe przy pomocy wspomnianych wyżej instytucji; obecnie zaś — z wielkim powodzeniem — odwiedza ona różne miasta, informując o życiu tego egzotycznego dla nas narodu oraz nurtujących go prądach artystycznych.

Wystawa otwarta będzie do dnia 20 grudnia br. (wch)

Nowe biblioteki na Jeżycach

Dzielnicy Jeżycy przybyły w tych dniach 4 nowe biblioteki na Podolach, Krzyżownikach, przy ul. Słowackiego 28 i w Szkole przy ul. Drzymały.

Wczoraj odbyło się otwarcie biblioteki dla dzieci w szkole przy ul. Drzymały Zgromadzo no tam ponad 2 tys. książek pozukiwanych przez najmłodszych czytelników. Należy przyklasnąć wysiłkom i staraniom Prezydium DRN Jeżycy oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej im. E. Raczyńskiego które potrafiły otworzyć dalsze punkty biblioteczne. Dzięki temu czytelnik ma łatwiejszy dostęp do wypożyczenia książek. (jk)

INFORMUJEMY

Zebranie Sekcji Nauczycieli Emerytów przy ZNP odbędzie się z okazji 40-lecia ZNP, 24 bm. o godz. 17.15 w Klubie Nauczycielskim, pl. Wolności 5.
Polski Związek Esperantystów zaprasza 24 bm. godz. 19 do Klubu Międzynarodowej Prasy i Książki (ul. Ratajczaka) na wykład prof. B. Popowica (Jugosławia) pt. „Człowiek w Kosmosie”.
W Muzeum Historii (Stary Ratusz) czynna jest wystawa ekslibrisów w widokami miasta i Wielkopolski. Autorami są znani poznańscy i krajowi graficy.

Przed wyborami do Komitetów Blokowych

Zbliża się okres zebrania sprawozdawczo-wyborczych do Komitetów Blokowych. Na zebraniach tych przewodniczący złożą sprawozdania z dotychczasowej działalności, mieszkający wybiorą nowe zarządy oraz zapoznają się z zadaniami KB na najbliższe lata.

W Poznaniu działa obecnie ponad 360 Komitetów a po wyborach będzie ich 200. Zmniejszona liczba KB ma przyczynić się do ich wydajniejszej pracy. Natomiast składy zarządów zostaną zwiększone.

Również na poniedziałkowym posiedzeniu Prezydium Komitetu Miejskiego Frontu Jedności Narodu przedyskutowano zagadnienia związane z przyszłą działalnością Komitetów Blokowych. (an)

25 lat w zawodzie

Wyniki nauczania i wychowania dzieci i młodzieży uzależnione są od ścisłej współpracy szkoły z rodzicami. W praktyce jednak często ta współpraca ogranicza się do obecności rodziców na wywiadówkach. A to jest za mało. Dlatego też pani Helena Ludwikowska, nauczycielka szkoły podstawowej przy ul. Drzymały specjalnie poświęca wiele czasu kontaktom z rodzicami. Dzięki temu zdobyła całkowicie ich zaufanie. Przez 25 lat pracy w zawodzie nauczycielskim, najpierw w Zieleńcu pow. Wągrowie, gdzie pracowała wspólnie z mężem, zamordowanym w czasie okupacji przez hitlerowców, po wojnie w Poznaniu, zdobyła sobie uznanie władz przełożonych oraz ludzi z którymi współpracuje. (jk)

Fot. — K. Przechodźki

Przyjaciele TMP

Działalnością Towarzystwa Miłośników m. Poznania zainteresowała się ostatnio młodzież akademicka. Poszczególne uczelnie przystąpiły do organizowania kół Towarzystwa z bogatym i urozmaiconym programem działania.

M. m. koło studenckie Historii Sztuki przy UAM prowadzi w Klubie Towarzystwa (Stary Rynek 10) wykłady na temat sztuki. Poza tym koło to zamierza w najbliższym czasie organizować przechadzki po mieście w celu zapoznania z interesującymi zabytkami jak również nowymi budowlami Poznania.

Studenci zrzeszeni w tym kole projektują także prowadzić pogadanki o Poznaniu w różnych miejscowościach Wielkopolski.

Inne koło studenckie, które powstało przy Klubie „Nurt” na Winogradach przystąpiło wczoraj do zasadzenia 1000 drzew na tamtejszym osiedlu akademickim. (s)

Odpowiadamy

Stała czytelniczka „Głosu”. — Weże gumowe o przekroju 8,10, 12 mm, może Pani nabyć w sklepie MHD ul. Zwierzyniecka 12 (2812)
Zniecierpliwiona Baśka. — Radzimy zapisać się do Szkoły Pielegniarstwa przy PCK, ul. Mostowa 6, lub też popytać w szpitalach czy są wolne miejsca salowych. (2831)
Wl. Vogt, Biskupine. — O skupie outelek po lekarstwach pisałyśmy już niejednokrotnie. Niestety nikt nie chce się tym zająć. (2864)
Inż. Zbigniew Iwankowski. — Dyr. MPK w Poznaniu przychyliła się do Pana wniosku i z dniem 15 listopada został wprowadzony dodatkowy kurs autobusu o godz. 12.30 od Osrodo Botanicznego do Tarnowa Pogórnego. (2582)
H. Konińska. — Dzieci w szkole przeważnie są rozważliwe i nie zwracają uwagi na kolory ścian. Oczywiście, że przyjemniej byłoby gdyby ściany miały jasny słoneczny kolor. (2932)